

Največji slovenski dnevnik
v Zedinjenih državah

Velja za vse leto ... \$3.50
Za po! leta \$2.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian daily
in the United States

Issued every day except Sundays
and Legal Holidays.
50,000 Readers

Telephone: CORTLANDT 4687.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

Telephone: CORTLANDT 4687.

NO. 212. — ŠTEV. 212.

NEW YORK, TUESDAY, SEPTEMBER 10, 1918. — TOREK, 10. SEPTEMBRA, 1918.

VOLUME XXVI — LETNIK XXVI

Vlaga smrti

Boljševiki še dalje morijo svoje nasprotnike. — Zopet 546 žrtev. — Maščujejo Uritskijsvo smrt in napad na Lenina.

Amsterdam, Nizozemsko, 9. septembra. — Iz Petrograda prihaja oficijelno poročilo, da je bilo do sedaj vstreljenih 512 takojimeno vanih protirevolucionarjev kot povračilo za umor predsednika petrogradske komisije za zatiranje protirevolucije Mozesa Uritskijsa. V Smolensku je bilo vstreljenih 34 zemljskih lastnikov in prejeli moskovski arhimandrit Makarij v povračilo, za atentat na Lenina.

Prvi seznam talecev, ki bodo vstreljeni v slučaju izbruhov nove protirevolucije, obsega 121 imen, med njimi nekaterih velikih knezov, vojnega ministra pod Kerevskim Verovskega, princea Sahkovskega, ki je bil minister javne pomoči v Lvovem kabinetu, mnogih bankirjev in srbskih častnikov, urednika Borzne Gazete in mnogih generalov.

Stockholm, Švedska, 9. septembra. Boljševiška Rusija trpi na posledicah razrednega sovraštva v najvišji meri.

Človeško življenje je izgubilo svojo vrednost; tuje in rusi so prapušeni v enaki meri na milost in nemilost boljševiških voditeljev.

Odkar je vojni minister Trocki prejel svojo obljubo in ni pustil, da bi Čeho-Slovaki odpotovali iz Rusije skozi Vladivostok, se je razredno sovraštvo, na katerem sloni boljševizem pokazalo v vseh svojih strahotih.

Ogroženi od zmagovitih Čeho-Slovakov ob Volgi, od operacij zavezniške armade v Arhangelsku, in splošnega notranjega nemira, boljševiški voditelji besno zasledujejo svoje nasprotnike in z njimi polnijo ječe.

V boljševiških oficijelnih poročilih se oblastvena dejanja popisujejo kot vojna potreba za obrambo sovjetovske republike. Neke mu opazovalcu, ki je videl rast in pojanje boljševizma, se zdi boljševiško postopanje zadnji poskus sebičnih voditeljev vzdržati vlado manjšine, ki je tako majhna in tako krivična, da se ne bi zdržala niti en dan brez pomoči oborožene sile.

Sovjetova republika ni vresničila idealov ruske žene, zaradi tega pa tudi Rusinje igrajo važno ulogo, da pospešijo njen konec. Njih vpliv v tej zvezi je celo bolj močnejši, kot pa je bil tedaj, ko je bilo poklicano k življenju diktatorstvo proletariata.

Marija Spiridonova je bila menda najvplivnejša ženska, ki je pomagala boljševikom do vlade. Kot priznana govorica je pridobila ruske kmete, ki tvorijo 85 odstotkov ruskega prebivalstva in socialna revolucionarje leve zveze za boljševike. 4. julija, osem mesecev pozneje, pa je imela plamteč govor in ostro obsodila nemško tiranstvo ter je naznanila, da napovedujejo socialni revolucionarji neisprosnost vojno proti boljševikom. Ta govor je imel za posledico smrt nemškega poslanika grofa Mirbacha in od tedaj je bilo umorjenih že mnogo odličnih uradnikov. Nikolaj Lenin pa leži v bolnišnici za težko rano, katero mu je prizadel strelom Dora Kaplan, ki je rekla, da je postavila v nevarnost svoje življenje, da reši Rusijo.

Spiridonova in Kaplanova sta bili izobraženi ženski. Prva je bila učiteljica, poslednja pa slušateljica zdravstva; obe sta bili stari 30 let. Do junija je bila Spiridonova najbolj goreča in spušna govorica za boljševike. Brest-litovskega miru ni odobraval, toda sprejela ga je kot neizogibljivo zlo in je krotila kmetijske organizacije, dokler ni izvedela, da namerala boljševiška vlada dati Nemcem en milijon jardov blaga. To namero je ostro obsodila v časopisju.

Nato pa je bil brez sodnijske obravnave pod obdolžbo, da je bil zapleten v protirevoluciji umorjen.

AMERIŠKE ČETE KORAKAJO SKOZI MILAN, ITALIJA.

Ceho-Slovaki so rešeni

Zavezniška pomoč je še o pravem Čeho-Slovaki so prebili boljševiško črto. — Konjenica je sovražniku za petami.

Vladivostok, 9. septembra. (Ass. Press.) — Japonski armadni štab je prejel obvestilo, da Čeho-Slovaki drže železniško progo od Olovjane do Penca.

Jasno je, da so Čeho-Slovaki prebili boljševiško črto samo zaradi tega, ker so zavezniški prodorili do Habarovska, vsled česar so morali boljševiki odposlati od Bajkalskega jezera mnogo vojaštva in se je oslabele črta vsled češko-slovaškega pritiska zlomila.

Zdaj se nudi zaveznikom najlepša prilika, da se poslužijo strategičnega položaja Čeho-Slovakov in prodoro v osrčje Rusije, kjer jim je gotova velika pomoč lojalnih Rusov, ter z vso silo vdarijo na Nemčijo.

Potrebno pa je, da se to kmalu zgodi, kajti gotovo je, da bo Nemčija žrtvovala vse, da državo zavzame ozemlje.

Tokio, 9. septembra. — Vojni urad je danes izdal naslednje oficijelno poročilo:

Naša konjenica, ki obstoja iz glavne sile 12. polka, ena stotnica pelote in en oddelek generala Kalminova so 30. avgusta zavzeli Iman in so od tam prodirali 31. avgusta proti Bkinu. Glavna sila 12. divizije je 1. septembra ostala v bližini Ussuri, kjer se je pripravljala za pohod proti Imanu. Naša pelota je zavzela železniški most.

Umikajoči se sovražnik ovira naše prodorje s tem, da podira železniške mostove in z oklopnimi vlakmi. Sovražnika, ki je o polnoči 28. avgusta podrl železniški most južno od Imana, je naša konjenica vnela.

Južno od Simakova je bila prog 31. avgusta zopet odprta za promet.

Naši oddelki, ki so bili poslani proti Abigaidu, so 30. avgusta 5 milj jugozapadno od mesta Mandžuriji zadeli na sovražno konjenico, ki je štela 100 mož, katere so napadli in razgnali. Mi nismo imeli nikakih izgub.

Ob priliki, ko je naš oddelek v severni Mandžuriji prekorčal vzhodno kitajski železnico, so kitajske čete, uradniki in prebivalci navdušeno pozdravili naše vojaške, za katero čast se je šef generalnega štaba baron Uehara brzojavno zahvalil kitajskemu vojnemu ministru. Tuan je 31. avgusta poslal naslednji odgovor:

— To je čisto naravno in primerno, da se podeli prijazen sprejem vašim četam, kot onim našega najbolj prijateljskega sosedu, kadarkoli gredo skozi naše ozemlje. Spostujmo vaše priznanje, katero ste nam tako dobrohotno poslali. Vaše prijazno poročilo je bilo

poročeno krajevnim oblastim.

29. avgusta se je poloficijelno naznanilo, da je del Semenov armade zavzel Hadabak, druga Čudatskaja. Glavna sila, ki se nahaja okoli Boje, je zajela 100 ojetnikov in dve strojni palki ter veliko množino vojnega materiala, med temi tudi neka avtomobilov.

Cehi, ki se nahajajo v severni Mandžuriji, ko so opazili, da general Semenov prodira, so sklenili vkorakati v Zabikal in pričakuje se, da bodo v kratkem pričeli prodirati. Del Čehov je že prišel v Mančulji.

Ameriški begunci iz Moskve so danes prišli v Stockholm; na potu so bili 12 dni.

Amerikane pripovedujejo, da je pri njihovem odhodu iz Rusije veljal funt moka \$1.25 in dobila se je zelo težko. Funt sladkorja se je prodajal po \$3.00 in po glavni hrane je bilo le malo.

Pomanjkanje je bilo koncem avgusta tako veliko, da je živilska komisija odstranila vse omejitve in je dovolila vsakemu, da je smel vsakdo priti v mesto s 60 funti hrane. To je dokaz, da se je živilska komisija popolnoma ponesrečila in je moralo ljudstvo samo vzeti vso oskrbo v svoje roke.

Pšenice in druge žita ni moč dobiti, kajti kmetje nikakor ne marajo prodajati žita v mesta. Krompir in zelenjava se prodaja po 25 centov funt. To je pa tudi poglavitna hrana Petrograda in Moskve.

Delavci v Petrogradu in Moskvi niso mogli dobiti živeža od živilske komisije, ki jim je svetovala, da vzamejo puško na rame in naj z njo izsilijo hrano od kmetov. Po tem nasvetu pa se je le malo delavcev, kajti delavci smatrajo kmete za svoje bratje.

Nikdo več ne vrjame Trockijeve obljube, da bo zadušil češko-slovaško vstajo in s tem zopet odprl zalaganje žita iz Sibirije.

Stockholm, 9. septembra. — Očkar je bil poskušen atentat na Lenina, je bilo aretiranih 26 Angležev, ki so bili v uradniški službi. Boljševiška vlada je tem Angležem zagrozila, da jih bo dala postreliti, ako bo Lenin umrl.

Novo turško posojilo.

Amsterdam, Holandsko, 9. septembra. — Turški finančni minister je objavil, da je dobila Turčija od nemške vlade novo posojilo v znesku 45,000,000 turških funtov (\$1,000,000,000). Tako javlja berlinska "Vossische Zeitung".

Pogoji tega posojila so slični onim prejšnjim posojil.

Baker v Parizu.

Pariz, Francija, 9. septembra. — Newton D. Baker, ameriški vojni minister, je dospel v Pariz. Tajnik, ki se je povedel na dom generala Pershinga, s katerim se bo posvetoval v naslednjih par dneh.

Vojna do konca

Francoska javnost zahteva, da mora biti Nemčija kaznovana. — Sredstvo, s katerim je mogoče končati zmago.

Pariz, 9. septembra. — V svojem pismu na pariški občinski svet izraza maršal Foch današnje mišljenje cele Francije, ko pravi: "Izvršujemo svojo nalogo, neusmiljeno zasledujoč sovražnika."

Pognati Nemci iz Francije: to je edina misel Francije glede vojne v tem trenutku. Vsak dan pričakuje javnost novo nemško mirovno ofenzivo, toda v nobeni državi ni tako velike odločnosti, da se zavrne vsaka mirovna ponudba in ni niti najmanjše možnosti da bi se razpravljalo o mirovni pogajanjih, dokler je le še en sovražni vojak na francoski zemlji.

Brezdvomno so se Nemci pričeli, da za nje zmaga ni več mogoča in nadaljujejo vojno samo še v upanju, da bodo prisilili za veznike, da se z njimi sestanejo pri mirovni mizi še predno bodo prišli s poslednjim nogo stopiti s francoske zemlje.

Iz tega razloga je tudi francoski narod z velikim zadoščanjem sprejel iz Washingtona brzojavno obvestilo, da ni nikakega govora o kakih pogajanjih katere koli vrste s sovražnikom, temveč da se mora vojna nadaljevati, dokler ne bo Nemčija prisiljena podati se brez vsakega pogoja.

Francija se popolnoma strinja z ameriškim mišljenjem, da je prva dolžnost zaveznikov, da bo Nemčija prešla zaslužno kazno za dolgo vrsto zločinov, katere je izvršila nad človeštvom. In kadarkoli bo prišel čas za narode da se bodo vsedli okrog mirovne mize, bo moral priti tudi nemški narod, da bo ponižno prošil milosti in nikakor ne v obliki častnega sovražnika, ki bi bil pripravljen poravnati spor s svojim nasprotnikom, katerega smatra enako krivega s samim seboj.

V odgovornih krogih se sedita popolnoma zavedajo, da je zdaj prišel čas za zaveznike, da podajo bolj odločno izjavo, kot kda; poprej glede načina kazni, kateri se bo morala Nemčija povreči. — Zavedajo se, da se je pod sedanjimi okoliščinami treba ozirati na javno željo štirih velikih ententnih narodov.

Predsednik Wilson je popolnoma pospešil ameriški cilj svetovne vojne: uničenje pruskega militarizma. Francija pred vsem želi vrnitev Alzacije in Lotaringe, katerih aneksija od strani Nemčije je tvorila skozi celih 48 let nevarnost za vojno. Anglija se je definitivno izjavila v prilog osvoboditve vseh zatiranih narodov, katere drža v svojih krmpljih Nemčija in Avstrija.

In kar najbolj jasno je povedala skozi svoje ministre, da pod nobenimi pogoji ne bo Nemčija dobila nazaj kolonij. Toda Francija meni, da to še ni dovolj. — Najbolj pa je na francosko mnenje učinkovala izjava 600 tisoč angleških mornarjev, ki so zahtevali, da se Nemčija drastično bojkotira za gotovo dobo, ki bo v popolnem razmerju s časom, tekom katerega je Nemčija nadaljevala svoj obupni boj s celim svetom.

To je nekaj določenega in lahko razumljivega.

Zdaj vse poprašuje, zakaj zavezniki zdaj sveto ne povedo, kako kazni hočejo naložiti Nemčiji, tako da bi mogla javnost v vseh deželah razpravljati o teh predlogih in da bi bila javnost pripravljena za definitivne predloge, ko bi se enkrat Nemčija odločila, da odloži orožje.

Taka izjava ne bi bila v nikakršni zvezi z odločnim nadaljevanjem vojne in bi imela bolj pozitiven vpliv na sovražniške načrte, kot pa cela vrsta zmag na sedanjem stališču vojne.

Registracija dan za mladeniče in moške od 18. do 45. leta je 12. septembra!

Kdo se mora registrirati?

Vse moške osebe, ki so dovršile svoje osemnajsto leto ter še niso dovršile svoje 46. leto pred 12. septembrom 1918 ali na ta dan, razen osebe, ki so se registrirale dne 5. junija 1917, dne 5. junija 1918 ali 24. avgusta leta 1918, ali one, ki se nahajajo se dan v vojaški ali mornariški službi Združenih držav.

Osebe, ki so se registrirale pod vojaškim cenzumom v dneh 10. in 25. junija lanskega leta, niso oproščene te registracije dne 12. septembra 1918.

KDAJ? — V četrtek, dne 12. septembra med sedmo uro zjutraj in deveto uro zvečer.

KJE? — V uradu Local Boarda, ki ima pravosodje nad krajem, v katerem stalno stanuje oni, ki se mora registrirati ali na mestih, katere določi Local Board.

KAKO? — Pojdite osebno dne 12. septembra na svoje registracijsko mesto. Če domnevate, da boste 12. septembra stran od doma, pojdite takoj v urad Local Boarda kjer se nahajate. Izpolnite svojo registracijsko karto ter jo dajte potrditi. To pošljite nato Local Boardu v kraju, kjer stalno bivate. Priložite omot s svojim naslovom in znakom, da se vam na to vrne vaš registracijski certifikat. Če bi ne dobili tega certifikata, bi se izpostavili lahko resnim nevarnostim. Poslati morate svojo registracijsko karto pravočasno, da dospe dne 12. septembra v roke domačega Local Boarda. Če ste dne 12. septembra bolni ter ne morete priti sami, pošljite svojega pooblaščenega prijatelja. Uradnik mu bo dal polnomoč, da izpolni vašo registracijsko karto.

REGISTRACIJA OSEB V BOLNICAH. — Vsi Local Boardi, v kojih okrožju se nahaja kak bolnica, so dobili navodila, naj imenujejo posebnega registrarja, ki bo prišel v dotično bolnico na registracijski dan ter registriral bolnike, nahajajoče se v bolnici.

INFORMACIJE. — Če ste v dvomu glede tega, kaj imate storiti, ali kje se registrirati, se posvetujte s svojim Local Boardom.

KAZEN za neregistrante. — Neregistriranje je prestop, katerega se kaznuje z ječo enega leta. Za posledico ima mogoče izgubo dragocenih pravic in privilegijev ter v takojšnjo stavljanje v vojaško službo.

Oficijelna poročila

Francosko poročilo.

Pariz, Francija, 9. septembra. Nočno. — Severno od Somme smo nadalje napredovali iztočno od Avesne, v smeri Clastes ter zasedli La Motte farma. Naše sile so prekorčile Crozat kanal pri Lierz. Med Oise in Aisne je sledila v noči silna rekacija sovražnika in fanterije in artilerije.

Zavrnili se je dva močna protinapada, katerega se je vprizorilo v pokrajini Laffax in v naše roke je padlo osemdeset jettikov, ki so pripadali osmim različnim polkom. V Champagne smo izvedli napad pri Mont Sans Nom ter ujeli nekaj jettikov. Iztočno od Aubere smo ustavili nekaj naslovov sovražnika.

Angleško poročilo.

London, Anglija, 9. septembra. Danes zjutraj so prednji oddelki Angležev in Novozelandcev naskočili in zavzeli nemške pozicije na visokem ozemlju med Pozieres in Havrinecourt. Po ostrem boju, tekom katerega se je zavrnilo številne protinapade sovražnika, smo dobili nazaj stare angleške zakope, ki obvladujejo Gouzeaucourt ter zavzeli tudi Gouzeaucourt gozd.

Na levem krilu napada so angleške čete potisnile naprej svojo črto v iztočnem delu Havrinecourt gozda. Pri teh operacijah nam je padlo v roke večje število jettikov.

Na ostali angleški fronti so se vršili boji na gotovih sektorjih. Zavrnili se je sovražne napade proti novim pozicijam, katere smo ustanovili pred kratkim zapadno od La Bassee kanala.

V pretekli noči je močno deževalo in danes tudi. Vreme je trajno v harno.

Dnevno poročilo. — Uspešno se je odbilo v pretekli noči sovražni napad, katerega se je vprizorilo severno od Arleux-en-Gohelle.

Na različnih krajih so se vršili artilerijski boji, posebno v bližini Arras-Cambrai ceste ter v sektorjih La Bassee in Ypres.

Ameriško poročilo.

Razven spopadov med poizvedovalnimi oddelki ter živahnega artilerijskega ognja južno od Aisne ni nicesar poročati s sektorjev, katere imajo zasedene naše čete.

Nemško poročilo.

Berlin, Nemčija, 9. septembra. Nočno. — Na obeh straneh Peronne-Cambrai ceste so se izjavili ponovni napadi Angležev.

Dnevno poročilo. — Krajevni spopadi so se vršili severno od Ploegsteer gozda in La Bassee kanala. Severno od Armentieres je sovražnik zopet napadel. Zavrnili smo ga ter ujeli več jettikov.

V Arleux-Havrinecourt sektorju se poroča o delavnosti artilerije ter o spopadih med poizvedovalnimi oddelki.

Južno od Peronne-Cambrai ceste je nadaljeval sovražnik s svojimi napadi ter uporabljal velike sile severno od Templeux. Napad se je z velikimi izgubami izjalovil.

Včeraj so se naše naprej potisnjene čete borile z velikim oddelkom sovražnika ter napredovale pred St. Simon in Grozat kanala.

Med Ailette in Oise so se vršili poizvedovalni spopadi. Med Ailette in Aisne je sovražnik po ponovnih neuspešnih delnih napadih napredoval na večer v sklenjeni formaciji. Zavrnili se ga je na celih fronti z velikanskimi izgubami deloma v bojih moža proti možu in deloma s pomočjo protinapadov.

Med Aisne in Vesle so se izjavili delni napadi. V Champagne je sovražnik krajevno napredoval.

Slovenski pikniki.

Ker je 4. avgusta deževalo, je moralo slovensko pevsko društvo "Danica" preložiti svoj letni piknik, ki se bo vršil v nedeljo 15. septembra v znamenit Emerald parku, Myrtle in Martin Aves, Glendale, L. I. Začetek ob dveh popoldne. Kogljanje za cash-dobitke. Vstopnina 25c. Na mnogobrojno vdeležbo so vabljeni vsa bratska društva, kakor tudi posamezniki.

Letalni rekord.

Chicago, Ill., 9. septembra. — Novo rekordno višino 23,500 čevljev je s svojim biplanom dosegel poročnik M. B. Kelleher, ki je letel z vojne razstave Združenih držav z enim spremljevalcem. Ko je avijatik hotel pristati, se je zaletel v nek plot, toda ni bil ranjen. Za največjo višino z enim spremljevalcem je dosedaj veljala 21,000 čevljev.

"GLAS NARODA"SLOVENSKO PUBLISHING COMPANY
(Slovenian Daily.)Printed and published by this
(a corporation.)

FRANK SAKSER, President. LOUIS BENEDIK, Treasurer.

Place of Business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

Na celo leto velja list za Ameriko	Za celo leto za mesto New York	\$5.00
in Canada	Za pol leta za mesto New York	\$3.00
Na pol leta	Za četrt leta za mesto New York	1.50
Za četrt leta	Za inozemstvo za celo leto	6.00

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan izvenredno nedeljo in praznikov.

"GLAS NARODA"
("Voice of the People")Single copy every day except Sundays and Holidays
Subscription yearly \$3.50.

Advertisement on agreement.

Dopis brez podpisov in osebnosti se ne priobčujo.
Denar naj se blagovito pošilja po — Money Order.Pri spremembi kraja naročnikov prosimo, da se nam tudi prejeli svaki
namani, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA"

82 Cortlandt St. New York City.

Telephone: 2876 Cortlandt.

Krvavi ples v Rusiji

Begunci iz Rusije dajejo izraza začudenju, da zunanji svet tako malo ve o grozotah boljševskega režima. Arno Dorsch-Fleuro, ki je sam begunec, piše iz Stokholma, da preživita Lenin in Trocki nedolžno kri kot se je niše nikdar prelivalo v Rusiji izza dni Ivana Groznega.

Ni povsem presenetljivo, da se zunanji svet ne zaveda krvne manije, ki se je polastila diktatorstva sovjetov. Ruska revolucija je uspela skoro brez vsake krvi. Svet je domneval, da so zmogale ideje, ko je padla dinastija Romanovičev ter je domneval, da bo novi režim odstranil barbarske metode, potom katerih je starinska avtokracija vsilila svojo voljo navadnemu in pokornemu narodu.

Lenin in Trocki nista bila prvotno revolucionarja. Poištala sta se sile kot zastopnika najširše ter pridigovala skrajni radikalizem, prav kot so zmogali radikalni "gorjani" v Parizu nad milejšimi Zironisti. Revolucije imajo svoje posebne metode. Dasi pravno hočeta Lenin in Trocki nastopati kot Marat in Robespierre, je večina ljudi izven Rusije domnevala, da bosta le slaba odsvita teh ponorelih proskripcijskih, v kojih domišljiji je bilo mogoče rešiti Francijo edinele potem giljotine.

Moderna civilizacija nas je napravila skeptičnim proti takim stranpotem v Rusiji, koje izmučeni narod je poznal le eno hrepeneje, — namreč uiti grozotam vojne z oživetvorjenjem miru za vsako ceno.

Nečloveške strasti, ki so posledica anarhije, pa niso bile nikdar zanemljene. Pod Leninom in Trockijem se je izpremenila Rusija v primitivno občino, v kateri se divje zveri bore za življenje. Najbolj divje zveri med vsemi pa so možje, kojih diktatorstvo, pridobljeno z verolomnostjo in silo, je sedaj ogroženo od ljudske nevolje. Vse, kar je brutalnega, tiranskega in morilnega v človeški naravi, ki se vrne iz civilizacije v živalsko stanje, je zastopano danes v umirajoči, preplašeni vladi sovjetov. Besni pustolovci, ki so izpremenili Rusijo v klanico, more, da bodo nekoč sami umorjeni. To je igranje s smrtjo, — a gabno igranje, ker je to morenje brez vsakega pomena.

Lenin in Trocki sta neizmerno bolj odurna kot sta bila Marat in Robespierre v vsej njih besnosti. Zaduje imenovana dva sta imela v mislih vsaj en patriotičen namen. Masakrirala sta sovražnike Francije in revolucije, — ki sta bili obe ogroženi vsled koalicije zunanjih sovražnih sil. Poslala sta na giljotino vse, ki so simpatizirali s sovražnikom, kojega cilj je bil zopetno osvojenje in zaslužjenje Francije.

Lenin in Trocki pa sta na drugi strani plačana agenta sovražnika, ki je razkosal in oplenil Rusijo. Ona vodita boj proti Slovanstvu, ubijata nedolžne moške in ženske na tisoče v namenu, da utrčita svoje stališče v Rusiji ter pomagata Nemčiji obdržati dobljeni plen. K grehu umora sta dodala greh izdajstva.

Vsi zastopniki nevtralnih dežel v Moskvi so se združili v protest na naslov boljševiške vlade proti eksekucijam civilistov ter prejšnjih ruskih častnikov. Civilizirani svet pa je na tem, da izreče svojo obsodbo nad moskovskimi teroristi.

Marat-a je zabolela Sarlota Corday. Robespierre-ja je poslal na giljotino isti konvent, kateremu je preje vladal. Lenin in Trocki, če bosta ostala v Rusiji, bosta šla isto pot. Krvna mislja se bo izčrpala v svoji lastni nasilnosti.

Kako brezmiselnost in bedasta pa je ta cena. Iz tega režima terorja ne more vstati noben Carnot, vsled česar bi se nam fa teror doždeval le kot korak k splošni narodni regeneraciji. Sovjeti ne morejo nikdar rešiti Rusije iz rok Nemčije ali ohraniti to, kar je bilo zdravega v revoluciji leta 1917.

Rusijo je treba rešiti od zunaj, — potom pravočasne zavezniške intervencije. Sedanja krvna kopel nima v sebi nikake zdravilne moči. To je blazna orgija revolucionarnih izpridenec, bolj bedasta kot je bila ustaja komundardov v Parizu, leta 1871. Za to krvno kopel nimata Rusija in zunanji svet ničesar drugega kot globoko zaničevanje.

Pismo iz Švice

Ženeva, 4. julija, 1918.

Mr. M. L.
Cleveland, Ohio.

Cenjeni rojak!

V posesti Vašega c. pisma od 11. februarja t. l. — katero je rabilo nekam izvanredno mnogo časa, predam vam semkaj prišlo — Vam z velikim veseljem naznanjam, da ste nam tukajšnjim Slovanem, kakor celi naši stari lepi domovini, dali z Vašimi vrsticami nov dokaz o neverjetno hitrem preokretu, neumornem delu ter obenem velikem in vsestranskem postrivovanju, — z ozirom na naše danes že popolnoma mednarodno postalo — jugoslovansko vprašanje.

In kako pa ne bi bil to tudi slučaj, ko pa imate v svoji sredini velikega preroka bodočnosti — predsednika Woodrow Wilsona, katerega načelo: "Vsaka vlada mora vladati in uradovati samo v soglasju z narodom", je do danes prodrla že v najširše mase narodov, posebno tlačanih narodov, v katerih vrsto moramo še s posebnim pravom prištevati naš troimenski narod — jugoslovanski. In ta narod — v boju za življenje in smrt, ter zavedajoč se, da je pravica sveta na njegovi strani — si stavlja neprenehoma isto vprašanje: "KDO NAS JE VPRAŠAL?" — "Evo Vam izmed mnogih samo en primer.

"Domovina", glasilo jugoslovanske demokratične stranke v celi Sloveniji, v svoji izdaji od 1. marca t. l. izvaja pod gornjim naslovom dolbesedno:

"KDO NAS JE VPRAŠAL?"

Navadili smo se, da poslušamo besede ameriskega predsednika Wilsona kot nekako prerokovanje bodočnosti. Vsek, naj je prijatelj ali sovražnik, mora sprejemati njegovo mnenje kot dobro premišljeno, utemeljeno nazore o bodočih državah, o razmerju med narodom in vlado. Vsi čutimo, da pride nešaj novega, da to, kar je bilo, ni bilo pravo, in da ne more nikoli več biti tako, kakor je bilo. Pripravljeni smo, da govorimo ameriški predsednik ne samo v svojem imenu in v imenu Združenih držav, ampak v imenu svobodnega in po svobodi hrepenečega človeštva.

Wilson je političen filozof in se je bavil s temi vprašanji že davno pred vojno. To so bili časi, ko se bile naše priprave zenske skoraj bolj poučene o razmerju v Ameriki, nego o razmerju doma. Kajti mož ali sin, ki je delal v Ameriki, je pisal domov, da se bližajo vojne (namreč v Ameriki) in da bo od njih odvisno, ali bo več ali manj zaslužil. Tako smo se bolj zanimali za ameriške volitve nego za domače, kajti tu smo vedeli, da ne bo bolje naj volimo tako ali tako, kajti vedeli smo, da se pri nas ne vlada v soglasju z narodom.

Toda ti časi so minili in v bodoče bodo narodi sami odločevali o svoji usodi in vlade bodo morale vladati samo v soglasju z narodom. Prihajajo veliki časi, ko se bo odločila naša usoda za vso bodočnost in naši vnuki bi nas preklinjali, ako bi jim ne izbojevali svobode ob času, ko se osvobojajo ves svet. Sedaj ali nikoli! — Kdor se ne osvobodi sedaj, ostane suženj na veke.

Naši poslanci so podali svojo in našo deklaracijo: Izrazili smo svojo voljo, povedali smo svetni, kaj hočemo, tisoči slovenskih rok so podpisali to našo narodno VO-LJO. Povedali smo, da smo eno z našimi brati, da hočemo svobodo, da lečemo svojo jugoslovansko državo, kjer se bo vladalo v soglasju z narodom. Naš glas je bil tako mogočen, da je šel preko vseh mej, slišali so ga prijatelji in sovražniki ter vsi danes vedo, da stojimo na svojem programu trdno kot Triglav sredi naših gor.

Se nikoli v zgodovini nas ni nihče vprašal, ali se vlada v soglasju z nami. Bili so stari časi, ko so nam vladali vojvodi in župani. To nam priča naše Gosposvetsko polje. Tam stoji vojvodski prestol in na tem je moral deželni knez obljubiti v roke naroda, da bo vladal po resnici in pravici. In mi smo mislili, da takrat še ni bilo kulture! Takrat se je vladalo po geslu, ki ga zdaj oznanja predsednik Wilson kot nekaj novega. To geslo: "soglasje naroda", je torej povratek k staremu naravnemu pravu: kō smo živeli svobodno.

Tisto leto pred svetovno vojno, menda meseca marca leta 1914, je minulo 500 let, odkar se je zadnji zgodilo, da je deželni knez obljubil narodu na Gosposvetskem polju, da bo vladal po resnici in pravici, to je v soglasju z narodom.

Od takrat nas ni vprašal nihče ničesar več!

Naša domovina je naravno razdeljena v posamezne doline. Naše gore, ki so naša krasota in naš ponos, so obenem največja nevarnost, da nas razdele. Samo "vera, ki gore prestavlja", in ljubezen, ki je silnicej od gor, jih more premagati. Toda v prejšnjih časih ni bilo niti take vere, niti ljubezni, zato so nas razdelili v posamezne dele in vsak del posebej brez vprašanja in brez odpora — podjarmili.

Na gorah so ti tuji plemiči postavili svoje gradove — knež jim je bil podložnik — in tuji gospod je odločil o naši usodi.

Nihče nas ni več vprašal po naših pravicah — na vojvodskem prestolu je rastla trava. Imam pred seboj zemljevid Avstrije leta 1526. In tam se jasno vidi, kako je pripadal kos za kosom pod tuje gospodarje.

Tako n. pr. je pripadal:
L. 1192. gornji del Štajerske;
" 1246. del Kranjske;
" 1335. Koroška;
" 1374. cela Kranjska;
" 1456. Celje in posest grofov celjskih;
" 1500. Goriska in del Istre;
" 1699. Hrvaška in Slavonija;
" 1797. del Istre in Dalmacija itd.

Vsak teh delov je prišel posebej in polagoma v last posameznih gospodov. Naš narod in naša zemlja je bila kakor blago na prodaj, ki gre iz rok v roke raznim gospodarjem. Nihče nas ni vprašal.

"Kako rod za rodom gine, to povest je domovina".

pravi naš Simon Jenko. Posamezniki kosi naše domovine so imeli različne gospodarje — edino, kar je bilo v njih usodi skupnega, je bilo ROBTVO. Kadar je trpljenje doseglo svoj vrhunec, so se ti robovi dvignili na boj za "staro pravdo" in so bili zopet premagani in razbiti. Tako je bilo do 19. veka.

Ko je pred sto leti Napoleon premagaval zastarelo Evropo, je šla njegova pot skozi naše dežele. On je spoznal veliki pomen naših pokrajin in si je iz njih ustvaril svoje kraljestvo "Ilirija".

Sveveda nas ni vprašal. Pa tudi, ko so čez štiri leta Francozi odhajali, nas ni nihče vprašal, kaj hočemo. Edini spomin, ki je ostal za Francozi, so bile lepe ceste in drevoredi ter ime, ki ga je sprejel avstrijski cesar, ki je bil poslednji "kralj ilirski".

Leta 1848, so vlade prvič spoznale, da država ni kaka zasebna last, ampak da so narodi ona sila, ki tvori državo. Zato so pozvali poslance v državni zbor. Tam se je glasil prvi stavek: Vsa oblast prihaja iz ljudstva. Takrat so nas vprašali, kaj hočemo. Češki politik František Palacky je pozneje obžaloval svojo zmotno, kajti videl je, da Nemci in Madžari — ki so leta 1848, največ govorili o svobodi — ne drže svoje besede. Nastali so brezkonečni boji za naš obseg, in tako je prišla grozna svetovna vojna, ki je nastala prav zato, ker so veliki narodi hoteli uničevati male narode.

Vedeti moramo, da je pravica na naši strani, kajti vsak ima pravico živeti in nobena vlada ni na pravice vladati proti nam.

Zato smo združili vse svoje sile, da nas bodo bolj videli in slišali, kajti nobena vlada nam ne sme več vladati brez našega soglasja. Zato zahtevamo zdaj svojo jugoslovansko državo, kjer si bo narod izvolil vlado, ki bo vladala v korist in prosperiteto naroda — ne pa v njega propad in pogin. K temu imamo božjo in človeško pravico, ki je nam nihče ne more odrekati. Kar je predsednik Wilson povedal, to smo mi že davno zahtevali. Zato bomo stali do zadnjega na tem, da to tudi dosežemo.

Tako "Domovina".

Dragi rojak! Ali hočete imeti še bolj jasno sliko o nepokolebljivi volji, pogumu, vstrajnosti do kraja in svrhu popolne ustvaritve samostojne jugoslovanske države misli našega plemena, jugoslovanskega naroda? — Evo Vam dan, katerega praznujete isti čas naš rojak v stari in novi domovini — dan svobode — Independance day — dan ostanja, neodvisno-

Severova zdravila vzdržujejo
zdravje v družinah.**Slabotni ljudje**

potrebujete večkrat kako krepčilo, predno se jih ne prime bolezen za trdno in predno se ni prepoznalo. Vi potrebujete torej toniko, ki bo utrčila vas vaš telesni sestav. Ne odlašajte torej. Nikdar vam ne bo žal, ako poskusite

**Severa's
Balsam of Life**

(Severov Življenski balzam). To zdravilo je znano, kot izborna tonika in pravo zdravilo v slučaju če ste zabasani, če ne morete prebavljati, če vas tare mrzlica, če ste v obse slabotni ali če imate nepravilne na jetrih. Mi priporočamo to zdravilo vsem, osobito postaranim in slabotnim osebam. Poskusite ga. Cena 88 centov v vseh lekarnah.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

sti!
Z največjima spoštovanjem smo vzeli na znanje Vašo vest, da je evet naših telovadcev odšel na Balkan ter da v ostali Sokoli pomagate v gnutnem oziru tej naši sokolski četi. Na ta način, mislim, se bo v dolednem času uničila hunska moč de "knoek out", kakor je rekel Lloyd George.

In Sokol v domovini je zopet oživel. Po štiriletnem globokem spanju je začel razvijati. Širiti svoja krila. Skoro vsi naši časopisi pišejo, da štiri krvava leta prisiljenega miru so dala Sokolu novih moči, novega navdušenja, nove odprne sile. Tržaški Sokol, Sokol v Rojani in pri Sv. Jakobu so začeli redno delovati. Moški in ženski naraščaj zopet prav pridno telovadi. Sploh se na Primorskem vznbuja novo narodno življenje. Citelnice, pevski in dramski društva se živahno gibljejo. Tudi na Štajerskem prirejajo zopet slovenske gledališke predstave. Vsek hoče po svojih močeh prinesiti kolikor mogoče več koristi naši bodoči domovini.

Tudi mi tukajšnji Slovenci smo šli po vzgledu naših doma ter smo v svrhu ojačanja naše jugoslovanske misli ustanovili slovensko društvo "Janez Krek", katerega pravila, oglas, poslovniki in prvo brošuro (v francoskem jeziku) Vam pošiljamo z isto pošto. Upam, da bo pristopilo veliko število naših tankanjšjih rojakov, od katerih bo največ odvisno življenje in tako potrebno delo tega društva, katerega namen vidite iz priloženega oglasa.

Istocasno si dovoljujem Vas prositi, da mi sporočite, kje in kako se nahajajo moji bratrance Dom. Lušiu, Blaz in Adolf Petrič, ker se mi niso že preko pet mesecev nič javili.

Naj zadostuje za danes. O drugi priliki kaj več.

Primitve in izročite vsem našim rojakom moje najiskrenejše pozdrave. Na zdar! Vas

Anton Lušin,
Employee of Serbian Red Cross,
Rue des Bains 22/L,
Genève, Switzerland.

Baker v Franciji

Vojni tajnik Baker je prišel že v drugič v Francijo. — Vozil se je na transportu skupno z vojaki.

Washington, D. C., 8. sept. — Sinoči je vojni department naznanil, da je vojni tajnik Baker srečno dospel v Francijo. Spremljali so ga nekateri uradniki vojnega departamenta. Vojni tajnik, ki je zdaj že drugič šel v Francijo, je potoval na transportu, ki je vozil vojake.

Oficijelno naznanilo se glasi: "Vojni tajnik je službeno prišel v Francijo. Vojni department je danes prejel obvestilo, da je Baker s svojim uradnim spremstvom srečno pristal. Potoval je na krovu transporta, ki je vozil vojake.

Vojnega tajnika je spremljal drugi vojni podtajnik John D. Ryan, ki je obenem avijatiški ravnatelj, generalni armadni zdravnik major W. S. Gorgas, nadzornik vkreevalne službe brigadni general Frank T. Hines in vojaški pribočnik vojnega tajnika potkovnik George H. Baird."

NA PRODAJ
Imam 20 akrov dobre zemlje: nova hiša, dober hlev, svinjak in košojak; 15 minut do postaje, do visoke šole (High School) 10 minut in do katoliške šole in cerkve tudi 10 minut. Za nadaljnja pojasnila se obrnite na sledeči naslov: Joseph Mikottis, Shoemaker, 214, Greenwood, Wis.

Jugoslovanska

Katol. Jednota

Ustanovljena leta 1898 — Inkorporirana leta 1900.

Glavni urad v ELY, MINN.]

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: MIHAEL ROVANSEK, box 251, Conemaugh, Pa.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, box 106, Pearl Ave., Lorain, Ohio.

Tajnik: JOSEPH PISHLER, Ely, Minn.
Blagajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.

Blagajnik neizplačanih smrtnin: LOUIS COSTELLO, Salida, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. J. V. GRAHEK, 843 E. Ohio St., NS, Pittsburgh, Pa.

NADZORNIKI:

JOHN GOUZE, Ely, Minn.
ANTHONY MOTZ, 9641 Ave 'M', So. Chicago, Ill.

IVAN VAROGA, 5126 Natrona Alley, Pittsburgh, Pa.

POROTNIKI:

GREGOR J. PORENTA, box 176, Black Diamond, Wash.
LEONARD SLABODNIK, box 480, Ely, Minn.

JOHN RUPNIK, R. S. box 24, Export, Pa.

PRAVNI ODBOR:

JOSEPH PLAUTZ, Jr. 432-7th St., Calumet, Mich.
JOHN MOVERN, 624-2nd Ave., Duluth, Minn.

MATT POGORELC, 7 W. Madison St., Room 605, Chicago, Ill.

ZDRUŽEVALNI ODBOR:

RUDELF PERDAN, 6026 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, O.
FRANK ŠKRABEC, St. Yds. Sta. box 63, Denver, Colo.

GREGOR HREŠČAK, 407-8th Ave., Johnstown, Pa.

Jednotno Glasilo: GLAS NARODA.

Vsi dopisi, tikajoči se uradnih zadev kakor tudi denarne pošiljatve naj se pošljejo na glavnega tajnika Jednote, vse pritožbe pa na predsednika porotnega odbora. Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne bode oziralo.

Jugoslovanska Katoliška Jednota se priporoča vsem Jugoslovonom za obilen pristop. Jednota posluje po "National Fraternal Congress" lestvici. V blagajni ima okrog \$300.000 (tristotisoč dolarjev). Bolniških podpor, poškodnin in smrtnin je že izplačala do \$1,500.000 (en milijon in pol dolarjev).

Bolniška podpora je centralizirana. Vsak opravičen bolnik si je svest da dobi podporo, kadar jo potrebuje.

Društva Jednote se nahajajo po raznih naprednih slovenskih naselbinah. Tam, kjer jih še ni, priporočamo ustanovitev novih. Društvo se lahko ustanovi z 8 člani ali članicami.

Za nadaljnja posojila se je obrniti na glavnega tajnika.

NAZNANILO.

Rojakom po državi Pennsylvaniji naznanjamo, da jih bo obiskal **Mr. JANKO PLEŠKO**

ter poklical naročnike, zato za rojakom toplo priporočimo. Po prvem obisku ne bo nihče prejemal lista, ako ni naročnik vnaprej plačal. To zahteva od nas novi zakon.

Upravištvo Glasa Naroda.

VABILO.

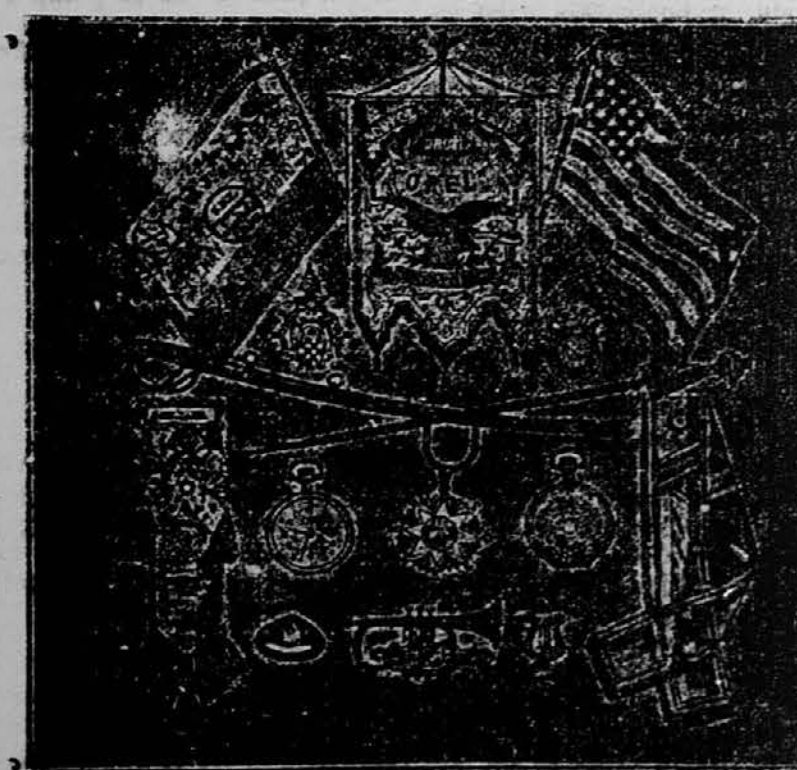
Slovenska nar. godba v Little Falls, N. Y., je sklenila prirediti veselico s plesom v soboto 14. septembra v dvorani društva sv. Jozefa, 36 Danube St. Začetek točno ob 7. uri zvečer. Zatorej se prav vljudno vabijo vsa tukajšnja slovenska in ženska društva ter ostali Slovenci in Slovenke, da se te veselice blagovolijo vdeležiti. Slovan, godba si je v gotovitosti, da jo bodo tudi to pot tukajšnji Slovenci in Slovenke podpirali, kakor so jo dosledaj v vsakem slučaju, za kar jim gre prisprena hvala. Torej na veselo svidenje v soboto 14. sept. Vsi Slovanci brez izjeme do brodesli. Za dobro postrežbo in zabavo bo skrbel odbor.

Frank Maslo, preds. godbe.
2x 10312—9

Rade bi izvedel za mojega bratrance **LOUISA FINK**, Pred treni leti je bival v Clevelandu, Ohio. Obenem bi rad izvedel za mojo sestrično **MAGGIE HOČEVAR**. Pred treni leti je bivala v okolici Hibbing, Minn. Prosim, če njene rojake, če kdo ve za kateri naslov, da mi blagovoli naznaniti, ali pa če sama citata tu oglas, prosim naj se mi javita. Jaz služim Strica Sama. Moj naslov je: John L. Marolt, Company E, 2nd Div., Bu. 157, Depot Brigade, Camp Gordon, Ga. (10-12—9)

Rade bi izvedel za brata **FRANKA BAMBIC** Tekavčev iz Travnička st. 115 in za **JAKOBA LAURIC** iz Travnička st. 91, podomače in gornji. Pismo naj se naslovi: Ivana Bambic, Antona Zvekel, c/o Frank Sakser, 82 Cortlandt St., New York, N. Y. (7-10—9)

Rojaki, naročajte se na "Glas Naroda", največji slovenski dnevnik v Zdrž. državah.

Kadar je kako društvo namenjeno kupiti bandero, zastavo, regalje, godbene inštrumente, kape itd., ali pa kadar potrebujete ure, veržike, privrške, prstane itd., ne kupite prej nikjer, da tudi nas za cene vprašate. Upravištvo nas stane le 3c. pa si bodele prihranili dolarje.

Cenike več vrst pošiljamo brezplačno. Pišite ponj.

IVAN PAJK & CO.,
426 Chestnut Street, Conemaugh, Pa.

In her Wheatless Kitchen

she is doing her part to help win the war

Are you doing yours?

UNITED STATES FOOD ADMINISTRATION

Zastori za obleko.

Amsterdam, Nizozemsko, 8. septembra. — Potreba, ki je mati iz najdbe se je vdomečila v Nemčiji. Pomanjkanje blaga za obleke je prisilila marsikatero nemško ženo, da je prebarvala svoje rumene zastore pri oknih in si napravila iz njih obleko.

Bombaž za Švedsko.

Stockholm, Švedska, 8. sept. — Ker je prišlo v Gothenburg iz New Yorka 14 tisoč bal bombaža, bodo švedske tkalnice zopet lahko pričele z delom, s katerim so morale prenehati v avgustu prejšnjega leta.

Previdne gospodinjje

Imajo doma vedno eno steklenico **Dr. Richterjevega PAIN-EXPELLER**

Zanesljivo sredstvo za vstrajno pri revmatičnih bolečinah, prehladu, zvišanju temperature. Jedno pravi s varstveno znamko sidra. 35c. 60c. v lekarnah in saramost od F. AD. RICHTER & CO. 74-76 Washington Street, New York, N. Y.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDRUŽENIH DRŽAVAH.

Beg iz Rusije

AMERIKANCI BEŽE IZ RUSIJE. — BOLJŠEVIKI POSKUŠAJU BEG PREPREČITI. — PRI BEGU SO POMAGALI ŠVEDSKI ZASTOPNIKI — PIŠE ARNO DOSCH-FLEUROT.

Haparanda, Finska, 6. septembra. — Ameriški, italijanski in belgijski uradniki, ki so bili nastavljeni v Rusiji, so prišli na Švedsko. V Moskvi je ostal samo belgijski generalni konzul Roowe, da bo pomagal zaveznikom podanikom priti iz Rusije.

Amerikanci in Italjani so odpotovali iz Rusije en dan za Japonci in štiri dni potem, ko je bilo prvim francoskim uradnikom dovoljeno iti skozi Finsko.

Vsi so pod varnim spremstvom fnskega senata in nevarnost se je končala na ruski meji.

Pričakuje se, da bo v kratkem odpotovalo tudi 107 drugih Amerikancev skupno s konzularnim štabom in člani Rdečega križa. V Moskvi bodo ostali samo trije Amerikanci zaradi bolezni Andrewsa; vsi bodo pod zaščito mednarodnega Rdečega križa.

Amerikanci in Italjani so bili sicer manj nadlegovani kot Angleži in Francizi, vendar pa so šele prosto dihal, ko so prišli čez most, ki veže Rusijo s Finsko.

Odhajali so s težkim srem vsled smrti podmorskega junaka kapitana Cromie, ki je bil ubit v trenutku našega odhoda, ker je branil arhiv proti boljševškemu napadu. Ko je naš vlak odhajal iz Petrograda, je prišla vest, da njegovo truplo visi raz okno poslaništva.

Narasnajoča nevarnost za naše zaveznike je dala povod ameriškim uradnikom, da so se odločili vrniti se k prejšnjemu sklepu in ostati toliko časa, da odpotujejo vsi zavezniški, toda nevtralni zastopniki so jih silili, naj odpotujejo.

Konzula Švedske in Norveške sta nas spravila iz Rusije samo s svojo odločnostjo. Zadnji dan je petrogradska komunala švedda odpovedala pokorščino Moskvi in ni hotela dovoliti, da bi odšel vlak, narkar je norveški poslanik takoj zagrozil, da bo prekinil diplomatske zveze, ako se še brani Amerikancem odpotovati.

Pri odhodu so državni boljševiki poskušali aretirati v Kijevu ameriškega konzula Jenkinsa, v Petrogradu pa podkonzula Imbria; odvzeli so potne liste Amerikancem, ki so bili slučajno v Petrogradu.

Ko so boljševiki naznanili, da bodo aretirali Amerikance v Petrogradu skupne s Francozi in Angleži kot talce, sem komaj ušel ječi, ki je zdaj nevelika nevarnost, ker gredo boljševiki nasprotnikom me je mogla spraviti iz dežele.

Itzky, ki je bil tri mesece stran Petrograda in ki je imel smrt in življenje v svojih rokah, je bil ubit obista dne, ko so prišli Amerikanci iz Moskve, 28. avgusta.

Oficijelna Krasnaja Gazeta je naročala delavcem in mornarjem:

— Ubijajte buržoazijo na tisoče!

Atentat na Lenina se pripisuje "angleško-francosko-ameriškim imperijalistom".

"Pravda" z velikimi črkami piše: "Imamo talce". Vsi boljševiški listi objavljajo ognjevitte napade na zavezniške.

Dasiravno so dosedaj boljševiki z Amerikanci še najboljšo postopali, zdaj vendar izgleda, kakor bi nas tudi hoteli imeti za talce. Toda še o pravem času se nam je posrečilo priti čez mejo.

Predsednik petrogradskega sovjeta Zinovjev je poskušal preprečiti naš odhod, toda to namerno je moral opustiti vsled ukaza znanjega ministra Čičerina in odločnega nastopa nevtralnih zastopnikov.

Priznanje Čeho-Slovakov

Dr. Masaryk, provizorični načelnik čeho-slovaške vlade, izjavlja, da je mesto Čeho-Slovakov obstrani zaveznikov na trdni podlagi. — Načrti glede bodočega ustroja čeho-slovaške republike.

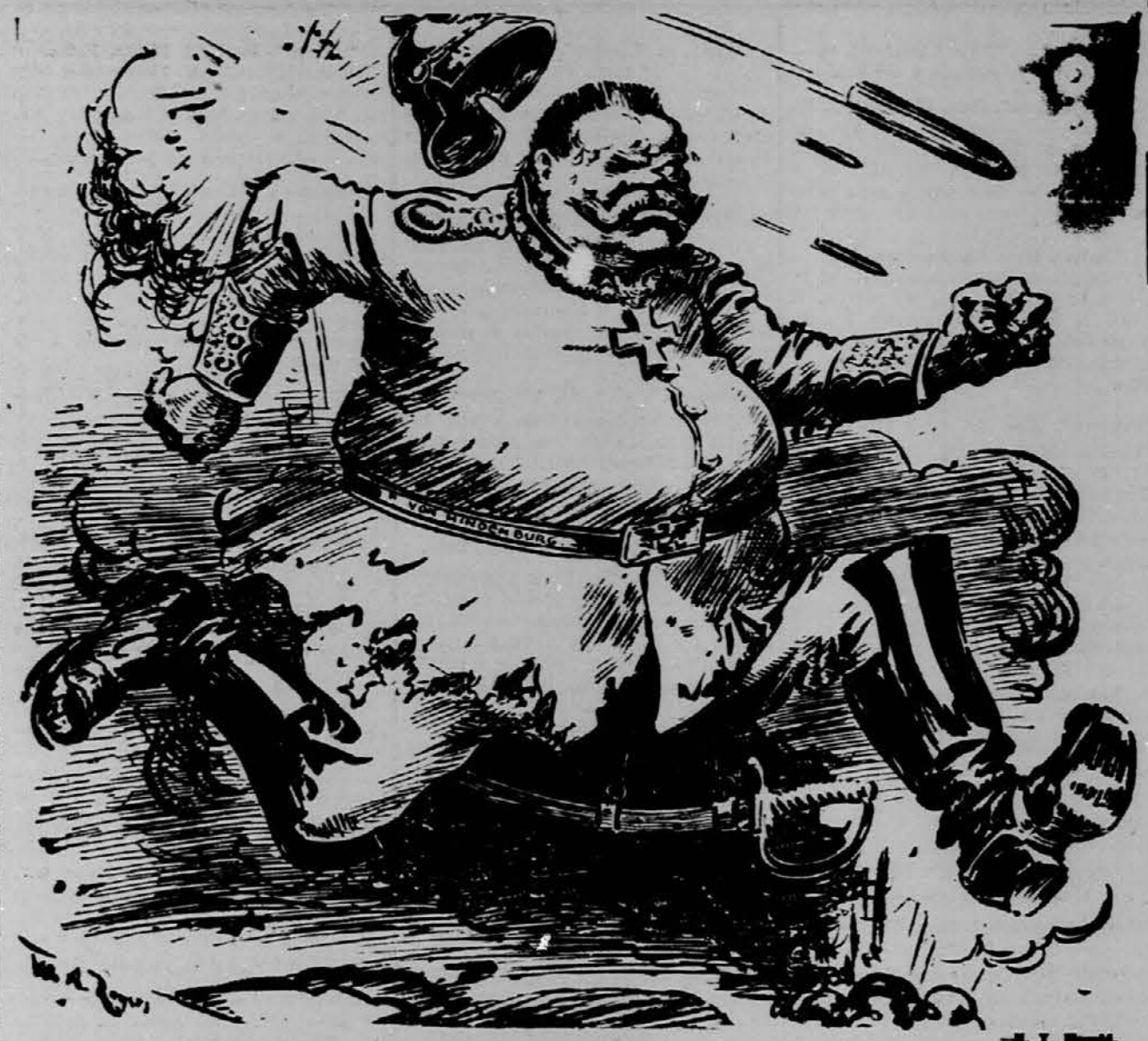

Novo določanje najmanjšega obsega mirovnih pogojev od strani Združenih držav in zaveznikov je bilo podano od strani te dežele pred par dnevi, ki je naša vlada odločeno priznala čeho-slovaški narod kot vojskujoči se narod. Nekateri opazovali v Washingtonu smatrajo ta korak kot dalekosežen izza prvega pričetka vojne.

Naši zavezniški so že priznali Čeho-Slovake. Priznanje od strani Združenih držav se smatra za zagotovilo, da se bo po znani zaveznikov ustanovilo nov narod v sred Evrope, ki bo štel 12 milijonov. Bolj važna stran tega koraka pa je, da se bo Avstro-Ogrsko razkosalo ter s tem zadostilo principu pravice.

Opazovalci v Washingtonu izjavljajo, da je videti v tem sklepu bodoči ustroj Evrope kot se ga ni še nikdar dosejaj naslikalo. Živi simbol teh velikih izprememb pa je najti v osebi dr. Tomaža Masaryka, predsednika čeho-slovaškega narodnega sveta ter načelnika čeho-slovaške de facto vlade. Do časa, ko so posredovali Združene države, je bil dr. Masaryk sovražni tujec, podanik Avstro-Ogrske, to je države, s katero se nahajajo Združene države v vojni.

Kot privaten človek je imel v rokah bolj nevarno avtoriteto kot jo je imel kdaj prej kak tujec v Ameriki, — kajti bil je poveljnik treh armad, kojih ena se je nahajala v Sibiriji, druga v Franciji in tretja v Italiji. Vseled priznanja

Slika nam kaže nemškega maršala Hindenburga, ki teče kot en moriša po taji noga, da uide za sledujočim zavezniki armadami ki so priče napredoviti proti prejšnji Hindenburgovi črti. Nemške slave bo kmalu konec.

tem povedle dra. Masaryka skozi celo življenje ravno v nasprotni smeri od osebnih vlad. Njegov veliki ideal je bil privedi svoj narod iz suženjstva avtokracije v prostost in pri nasledovanju tega je stal večkrat pred smrtno obtožbo, katero je izrekla nad njim avstrijska vlada.

On je eden izmed velikih učejakov Evrope, ter je bil preje profesor modroslovja na praškem vseučilišču. Vrgel pa je na stran vsa varnost take kariere, ter se izpostavil nevarnosti voditelja revolucije proti Avstriji. Oni, ki poznajo natančno njegovo kariero, izjavljajo, da se je skozi celo svoje življenje zavzemal za to, — kar je smatral za pravo, čeprav je začasno zadel na odpor od strani svojih pristašev. To je storil krog leta 1890, ko se je zavzel za Žide, tekom pretečih nasledovnj. V onem času so njegov lastni dijaki vpriporili proti njemu demonstracije. Ko ga je skušal hrup ogorčenih glasov oglušiti, se je obrnil proti črni deski ter zapisal nanjo sledeče besede:

— Ne pijte, ne igrajte kart, — temveč delajte. To je edina pot kako premagati tekmovanje, zidovsko ali drugo.

Upliv Masaryka bo brez dvoma velik pri stvarjenju nove republike in v dogodek kot smo ga navedli kaže neustrašni, velikodušni značaj tega moža.

Dr. Masaryk je nadaljeval: — Noben izmed nas Čeho-Slovakov ni mislil na poveljavaneje samega sebe. Od prvega trenutka naprej je bil naš napor boriti se proti Nemčiji in Avstriji proti njih poskusom, da zasedejo Rusijo. Naš odpor je bilo občutiti iz tega praktičnega vzroka ter radi novega mednarodnega položaja, ki je nastal, se nas je priznalo od strani dežel, ki se nahajajo v vojni z Nemčijo. Amerika sama se je rodila iz revolucije in smo vsled tega povsem naravno pričakovali, da bo Amerika cenila naš boj za prostost.

S priznanjem je postala pomoč katero nam je obljubila Amerika direktna in postavna. Ker pa so vsi zavezniški v veliki meri odvisni od Amerike, je priznanje od strani Amerike najvišjega praktičnega pomena. Veliki učinek glede naših načrtov je ta, da se jim je dalo trdnost obeten z zagotovilo, da se bo udeležilo naše narodne cilje.

Kake meje se bo določilo za čeho-slovaški narod na mirovni konferenci?

Dr. Masaryk je razgrnil pri tem zemljevid, na katerem so bile označene narodnostne meje čeho-slovaškega naroda.

— Meje, — tako je pričel, — bo do obsegale Češko, Moravsko, Slezijo ter se držale zgodovinskega obsega. Dodalo se bo Slovaško — to je severni del Ogrske, ki sega do Požuna ter istočno do Ungvara. To ozemlje je približno štirikrat večje kot ono Belgije. Prebivalstvo novega naroda bo štel 12 milijonov duš. Od teh je 10,000,000 Čehov in Slovakov. Ostali del

prebivalstva obstaja iz manjšin. — Kako obliki republike se namerava ustanoviti? — Naša nstava bo obsegala pred sednika ter dve zakonodajni zbornici, senat in poslansko zbornico, slično kot pri vas. Izdelalo se bo zelo natančen načrt krajevnih samovlade, s čemur se hoče zagotoviti demokracijo, ki bo obstajala ne le po obliki. Krajevno vlado se bo razvilo kot varstvo proti centralizaciji in absolutizmu ter proti kontroli od zgoraj.

V preteklosti smo bili izpostavljeni taki kontroli, da je naša izkušnja v tem oziru povsem različna od vaše in da je treba vsled tega posebnih varnostnih odredb da se prepreči povratek takih razmer pod to ali ono krinko.

— Te krajevnne samovlade bodo predstavljale jamstvo za narodnostne manjšine, ki bodo dobile s tem sredstva, da vladajo same sebe. V ustanovljenjem zgodovinskih meja Češke, Moravske in Slezije bodo vključene v novo državo tudi nemške manjšine, posebno na zapad in severu, vendar pa se bo dalo tem občinam isto obliko samovlade kot ostalim.

Uvedlo se bo splošno volilno pravico. Mi zaupamo v to, ter v visoko mero krajevnne samovlade, ker je naš narod izobražen. Lahko rečem, da ni med nami nobenega analfabeta. V tem oziru stojimo zelo na boljšem kot Nemčija.

Vsak državljani bo vedel, zakaj je državljani in visoka povprečna izobrazbenost bo zagotovila uspeh katerihkoli stvari, katere se bo stavilo pred volke.

— Ali bo vlada lastnik javnih prometnih sredstev?

— Pričakujem državno lastništvo železnic, — je odgovoril Dr. Masaryk. — Ter tudi ono nekaterih drugih javnih sredstev, da se prepreči zlorabo od strani privatnih podjetij. Kljub temu pa nisem nikak socialen revolucionar. Verujem pa v socialne reforme.

Uvedli bomo splošno vojaško službo in sicer po švicarskem uzoreu. V Švici ni treba državljanu služiti celo leto, pač pa mora vsakdo vedeti, kako prijeti puško v roke. Vojaška služba bo temeljila na ideji obrambne vojne, ne pa ideji napadalne, na kateri je bil zgrajen pruski sistem.

Dr. Masaryka se je vprašalo, če ve za kak slični slučaj v zgodovini z ozirom na stališče, ki ga zavzema sedaj čeho-slovaški narod, ko ima ta narod armado in vlado v tujih deželah, dočim nimamo nobene kontrole nad ozemljem, v katerem živi ta narod.

— Ne vem za noben tak slučaj, — je odgovoril. — To se je zgodilo prvič v zgodovini. V enem oziru pa obstaja sličnost med našo lastno ter vašo deželo. Vaša armada se tudi ne bori doma. Lahko se reče, da nimamo nikakega ozemlja, a ves naš narod doma je za novi red. Razen tega pa ni ozemlje bistvo. Duh je, ki vlada stvari in kontrola se nahaja v rokah nove narodne zavednosti, duha prostosti. Mi smo na tem, da dobimo

zopet neodvisnost, katero smo kot narod izgubili v pričetku šestnajstega stoletja, ko smo stopili v prsto zvezo z Nemčijo in Avstrijo le za to, da nas se je oropalo prostosti.

— Ali smatrate neodvisnost čeho-slovaškega naroda za zagotovljeno?

— Da, s priznanjem Združenih držav je zagotovljena s postavnega stališča, a jo je treba tudi zagotoviti z vojaškega stališča. Z drugimi besedami morajo zavezniški zmagati v vojni. Imamo se trdo delo pred seboj, vendar pa verujem v končno zmago. Vedno je prav tako nevarno biti optimist kot biti pesimist. Treba je stopiti pred dejstva ter delati temu soglasno.

Vojna je postala v gotovi meri matematičen problem. Razen junaštva, navdušenja in požrtvovalnosti je tudi treba močne koncentracije ter hitre akcije.

V naši armadi ni niti enega moža, ki bi ne vedel, za kaj se bori in vsakdo izmed naših mož ve približno, kaj mora izvršiti naša armada. Nadalje ve vsak človek, kaj so njegove politične dolžnosti. Vseled tega obstaja koncentracija, o kateri sem govoril. Vsipričo takih razmer more armada, ki šteje približno 100.000 mož, pod pr mernim vodstvom izvršiti to, česar bi ne mogla izvršiti armada 500.000 mož, ki bi ne bila združena na tak način.

To je bila razlaga dr. Masaryka glede uspehov čeho-slovaških čet v Sibiriji.

Vse proti tankom.

Z ameriško armado južno od Ašne, 8. sept. — Navzlic Ludendorffovi izjavi, da tanki niso uspešni, je vendar dovolj dokazov, da se Nemci zelo boje preokajajočih se trdnjav.

General Von Stein je zapovedal, četam, ki stoje nasproti generalu Manginu, da se naj ne brigajo za ameriško-francosko infanterijo in artilerijo ter za nič drugoga, kakor za tanke in kavalerijo, proti čemur naj vporabljajo vsako sredstvo. Nemška črta se pomika proti čeli vrsti naravnih utrdb, katerih vsako brani reka ali prekop in Ludendorff upa, da bodo te utrdbe mogle zadržati tanke.

Protest neutrancev pri boljševikih.

Amsterdam, Nizozemsko, 8. septembra. — Poročevalce berlinske "Tageszeitung" poroča iz Moskve, da so nevtralni diplomati skupno protestirali pri zunanjem ministru Čičerinu proti morjenju civilistov in uradnikov.

Čičerinu so povedali, da bodo njihove vlade izgnale vse ruske boljševike, ako sovjetska vlada ne preneha s svojo strahovladno proti svojim političnim nasprotnikom.

Rojaki, naročajo se na "Glas Naroda", največji slovenski dnevnik v Zdrku drševah.

Dokazi proti Leninu

Ruski artilerijski častnik poročnik Waldemar W. Svešnikov je ravnoar prinesel v Ameriko več listov, ki prinašajo odtis originalnih listin, ki kažejo prenos denarja iz Berlina boljševiškim voditeljem; iz teh listov je tudi razvidno, da sta Lenin in Trocki osebno prejela denar iz Nemčije. Poročnik se je bojeval na vzhodni fronti, dokler se ni zrušila.

Takoj pričetkom vojne je poročnik Svešnikov kot tehnični izvedenec in kot član ruske artilerijske komisije obiskal Združene države. Nato se je vrnil na fronto, kjer je ostal do brest-litovskega poloma, narkar je z mnogimi drugimi častniki bežal v Ameriko, ker se je bilo bati, da boljševiki pomore vse častnike.

— Vse svoje mahinacije, — pripoveduje poročnik Svešnikov — so boljševiški voditelji znali tako skrbno prikriti, da se jim ni moglo dokazati, da so podkupljeni izdajalci, ker so se kazali predreznje in okrite. Nikdar si niso resno prizadevali zanikavati obdolžitve, da so plačani od Nemčije. Ta taktika se je izkazala za zelo modro in je popolnoma odgovarjala njihovim interesom. Po skus dokazati svojo nedolžnost b' zahteval dokazovanje na nevtrni podlagi. Dosledno je bil boljševiški običaj brezbržno poslušati vse obdolžitve, na katere so včas h odgovarjali, kakor: Mogoče smo res prejeli denar iz Nemčije, toda naši cilji so drugačni kot cilji onih, ki so nam dali denar.

Njihova edina obramba je obstajala v tem, da so naglo pričeli zbirati vse obtežilne listine proti Leninu in njegovim pristašem. — Pokradli so jih iz policijskih uraklov starega režima. Imamo pa dokaze obdolžitve proti boljševikom v obliki avtentičnih listin, ki se bile objavljene v ruskem listu Priasofski Kraji in pozneje v tedniku Fonar, katerega so pozneje boljševiki zatrlji. Prepise teh listin so tudi boljševiški nasprotniki pogosto ponoči skrivoma nabili na hišnih voglih, rdeče garde pa so jih zjutraj, ako so jih opazile, zopet potrgale.

Te listine kažejo, da so Lenin, Trocki in Leonašarski prejemale iz Nemčije denar že leta 1914. — Namen tega denarja je bil pomagati nemški propagandi pod krinko boljševizma.

V naslednjem bomo objavili nekaj dokumentov, ki jasno kažejo, kako je bil plačan nemški denar:

P. S. Martoff-Nederbaum. No. 7, Berlin, 25. avgusta 1917. Gospodu Olbergu:

Za kar ste prosili v zvezi z Vašo korespondenco z g. Gorkim, se popolnoma strinja z željami stranke. Za vašo razpolago smo nakazali Fuerstenbergovemu uradu skozi Nia banko 150 tisoč kron s popolnim privolenjem osebe, ki jo poznate. Prosimo vas, da naznanite Vorwaertsu, kaj piše Gorki v svojem listu v duhu sedanjega časa. S prijaznim poklonom Scheidemann.

Dokaz o izplačilu 315 tisoč mark Leninu po nemških agentih se nahaja v pismu, katerega je pisal agent Swenson v Kodanju:

Kodanj 1. julija 1917. Gospodu Rufferju v Helsingforsu.

Dragi gospod: — S tem vas obveščam, da je po naročilu sindikata bilo dvignjenih 315 tisoč mark na račun Disconto Gesellschaft za gospoda Lenina v Kronstadtu. Blagovolite prejem sporočiti V. Ganssen & Co., Pilangweg, 98. Kodanj.

Vaš udani Swenson.

Nadaljna listina, ki se tiče Lenina, se glasi:

Stockholm, 12. sept. 1917. Gospodu Farsenu v Kronstadtu preko Helsingforsa.

Naročilo je bilo izvršeno. So glasno z naročilom g. Lenina skozi vas so pri rokah potni listi in dogovorjena svota 207 tisoč mark za označene osebe. Izbiro je potrdil ekscelence poslanik. Potrdite prihod teh oseb in zahtevajte podpis.

Vaš udani Swenson.

Drug dokaz korespondence med nemškimi agenti in boljševiškim voditelji je sledeče pismo:

Ženeva, 15. jul. 1917. Gosp. Fuerstenbergu v Stockholm.

Dragi gospod: —

Značilna tekma.

NA TISOČE JIH DOSEŽE STAROST 100 LET. — SOGLASNO Z NARAVO.

V orientalski Evropi, ali na bliznjem iztoku, živi zelo značilen narod. To so Bolgari. Ako pomislimo, da en vpliv ali drugi neprestano deluje na to, da izpodkopije žilavost tega boračnega naroda, se moramo čuditi nad njegovim zdravjem in dolgim življenjem. Ako niso v vojni, tedaj se bore z nevarnimi boleznimi in lakoto. Pri vsem tem pa so danes najžilavši narod na svetu.

Na Bolgarskem je navzlic slabim zdravstvenim razmeram izmed enega milijona ljudi 1600 sto let starih. V Franciji pride na en milijon ljudi samo eden do 100 let star; medtem ko je to v Združenih državah že zelo redka prikazen, da bi človek živel en stoletje. Nič več pa se ne čudimo nad trdoživostjo Bolgarov, kajti skrivnost njihovega splošnega zdravja je bila odkrita in vse trpeče človeštvo naj se poslužuje te dobrote po vzgledu Bolgarov.

Bolgari trdijo, da je podlaga dobrega zdravja čista kri, svoj sistem držijo čist z zelenjavnim čajem katerega imenujejo Bolgarski Krvni Čaj. Ta čaj je sestavljen iz 14 čudovitih zelišč in ako se vari v vroči vodi, prodzva tako močno toniko in urejevalca sistema, da je v slučaju zaprtja, reumatizma, slabosti, bolezni na želodcu, jetlih in obistih Bolgarski Krvni Čaj mojster vseh zdravil.

BOLGARSKI KRVNI ČAJ se dobi v zavoji, ki zadostuje za celo družino celih pet mesecev. Po pošti velja \$1.25; 5 zavorkov po pošti \$5.00; 7 zavorkov po pošti \$6.25. Pošljo se po poštne povzetju in zavarovano po sprejemni zneska, ali pa vam pošljemo po C. O. D. Naslov: H. H. von Schlick, President Marvel Products Co., Marvel Bldg., Pittsburgh, Pa.

V vašo informacijo je bilo na račun sindikata po naročilu gospoda Kahna nakazanih 32 tisoč frankov v namenu, da se izdaja 32 boljševiških socialističnih pamfletov. Po prejemu teh pamfletov brzojavite gospodu Deckerju številno registrirane paketne pošte in datum.

Vaš udani A. Krieg, Deutsche Bank. (Zastopnik v Švici).

V pismu nemške vojaške banke Schaumanna se omenja tudi — Trocki:

Nemška vojaška banka. Stockholm, 21. sept. 1917. Gospodu Rafaelu Schaumannu v Haparandi:

Dragi prijatelj: — Tvrdka M. Waeburg je odprla račun za podjetje sodruga Trockija na brzojavno naročilo predsednika rensko westfalskega sindikata. Odvetnik je preskrbel orodje in je preskrbel prevoz do Lulio in Vardece poleg potrebnega denarja.

Blagovolite nam dati navodila, kdo je prejemnik za tvrdko Essen & Co. v Lulio in naznanite verodostojno osebo, ki bi sprejela denar za sodruga Trockija.

S prijaznim poklonom Y. Fuerstenberg.

Nadaljni dokaz, kako je nemški denar plačal boljševiške voditelje, je tudi naslednje pismo, ki pa nima podpisa:

Lulio, 2. oktobra 1917.

Prošnji sodruga Trockija se je vstreglo. Na račun sindikata in departemnta je bilo dvignjenih 400 tisoč in izročeni sodrugu Sonia, ki bo obenem s tem pismom vas obiskal in vam bo dal omenjeni znesek. —

"Od Gdanska do Trsta"

To geslo Slovanov naj bi prekrizalo nemške namere: "Od Hamburga do Bagdada".

Amsterdam, 8. sept. — Profesor Kosz s črnovickéga vseučilišča podaja naslednje odlomke s slovanškega shoda v Ljubljani:

Česki poslanec Klotz je izjavil: "Niti enega Čeha ni, kateri bi mislil, da bi se dala doseči kakšna sprava med Čehi in avstrijsko vlado."

Nek drugi govornik se je izrazil v imenu Poljakov, Čehov in Jugoslovanov: "Podali smo si roke in ni moči, katera bi nas razdvojila."

Poljski poslanec grof Skarbek je nato izjavil: "Od Gdanska (Danzig) do Trsta!" to naj bo novo geslo Slovanov in na ta način je mogoče preprečiti nemški prod na vzhod (Drang nach Osten).

Na te besede je odgovoril nek Jugoslovani: "Razumemo se in si podajamo roke. Vi bodite kot straža na severu nad Baltikom, mi pa na jugu nad Jadrantom."

DIENA IN NASLOVI URAĐNIKOVI **DRUŠTEV S. D. P. Z. ZA LETO** **1918.**

"Boritelj", št. 1, Conemaugh, Pa.
Predsednik: Fr. Dremelj, 453 Chestnut St.; tajnik: Frank Skufca, box 123; blagajnik: Matija Serpan, box 155. Vsi v Conemaugh, Pa. — Seja vsako prvo nedeljo v mesecu v dvorani Sv. Alojzija.

"Pomočnik", št. 2, Johnstown, Pa.
Predsednik: Anton Toman, R. F. D. 7, b. 721; tajnik: Ivan Zupan, R. F. D. 7, b. 9; blagajnik: John Polanc, 546 Woodland Ave. Vsi v Johnstown, Pa. Seja vsako prvo nedeljo v dvorani dr. Triglav.

"Zaveznik", št. 3, Franklin Conemaugh, Pa.
Predsednik: Stefan Zabrc; tajnik: Louis Krašna, box 218 Conemaugh, Pa.; blagajnik: Mihael Vadnjal, box 1, Park Hill, Pa. — Seja vsako prvo nedeljo v Slov. Izobraževalnem Domu.

"Zavedni Slovenci", št. 4, Lloydell, Pa.
Predsednik: Jozef Culver, b. 106; tajnik: George Jakopin, b. 76; blagajnik: Frank Kotar, b. 120. Vsi v Lloydell, Pa. — Seja vsako prvo nedeljo.

"Austrija", št. 5, Ralphon, Pa.
Predsednik: Anton Budna, b. 272; tajnik: Anton Resnik, b. 91; blagajnik: Martin Korošec, b. 205. Vsi v Ralphon, Pa. — Seja vsako prvo nedeljo.

"Zvesti Bratje", št. 6, Garrett, Pa.
Predsednik: Anton Istenc; tajnik: John Kralj, b. 227. Vsi v Garrett, Pa. — Seja vsako prvo nedeljo.

"Jedinstvo", št. 7, Claridge, Pa.
Predsednik: Anton Semrov, P. O. b. 21; tajnik: Mihael Baloh, P. O. b. 212; blagajnik: John Zagore, b. 324. Vsi v Claridge, Pa. — Seja vsako drugo nedeljo ob 2. pop. v Slov. Narodnem Domu.

"Planinski Raj", št. 8, Dawson, N. Mex.
Predsednik: Primož Učar, b. 392; tajnik: Frank Kosernik, b. 339; blagajnik: Frank Slavovec, b. 431. Vsi v Dawson, N. Mex. — Seja vsako tretjo nedeljo.

"Zavedni Stajerci", št. 9, Johnstown, Pa.
Predsednik: Fabjan Horvat; tajnik: Andrew Dobnikar, R. F. D. 7, b. 56; blagajnik: Ignac Smir, R. F. D. 7, b. 56. Vsi v Johnstown, Pa. — Seja vsako tretjo nedeljo v Celso, Pa.

"Jasna Poljana", št. 10, Brownfield, Pa.
Predsednik: Urban Pucel; tajnik: Edward Zalokar, box 6, Lemont Furnace, Pa.; blagajnik: John Stritar, b. 72. Brownfield, Pa. — Seja vsako prvo nedeljo v Uniontown, Pa.

"Zarja Svobode", št. 11, Dunlo, Pa.
Predsednik: Louis Strle, b. 12; tajnik: Andrej Obreza, b. 155; blagajnik: Anton Tazelj, b. 193. Vsi v Dunlo, Pa. — Seja vsako prvo nedeljo v dvorani Izobraževalnega društva Vihar.

"Danica", št. 12, Hillwood, Pa.
Predsednik: Bartol Hribsek, box 144; tajnik: Louis Klitt, b. 85; blagajnik: Mihael Koruzovich, b. 144. Vsi v Hillwood, Pa. — Seja vsako prvo nedeljo.

"Večernica", št. 13, Baggalev, Pa.
b. 57, Whitney, Pa.; blagajnik: Anton Predsednik: Franc Segula, box 34, Hostetter, Pa.; tajnik: Ivan Salmich, Itak, b. 55, Hostetter, Pa. — Seja vsako drugo nedeljo ob 2. pop.

"Slozni Bratje", št. 14, Orient, Pa.
Predsednik: Anton Strajz, box 402; tajnik: Frank Gram, b. 206; blagajnik: Ant. Črnogorac, b. 102. Vsi v Republic, Pa. — Seja vsako drugo nedeljo v Republic, Pa.

"Slovan", št. 15, Sopris, Colo.
Predsednik: Anton Marinič, b. 115; tajnik: Jozef Ribič, b. 115; blagajnik: Silvester Berentli, b. 192. Vsi v Sopris, Colo. — Seja vsako prvo nedeljo ob 9. uri zjutraj v prostorih sobrata Ivan Konecila, v Piedmont, Colo.

"Bratstvo", št. 16, Buxton, Iowa.
Predsednik: Frank Kristof, b. 104; tajnik: Frank Rasputnik, b. 683; blagajnik: Frank Rasputnik, b. 683. Vsi v Buxton, Ia. — Seja vsako prvo nedeljo v prostoru sobrata Anton Tomšiča.

"Zora", št. 17, Akron, Mich.
Predsednik: Joseph Volk; tajnik: Joseph Sturm, box 68; blagajnik: John Volk, Vsi v Akron, Mich. — Seja vsako prvo nedeljo.

"Združeni Bratje", št. 18, Braddock, Pa.
Predsednik: Frank Pirc, 1629 Ridge Ave., North Braddock, Pa.; tajnik: Jacob Zalaznik, 843 Willow Way, Braddock, Pa.; blagajnik: Jernej Zagore, box 142, East Pittsburgh, Pa. — Seja vsako prvo nedeljo v litvinski dvorani, 818 Washington Ave.

"Združeni Slovenci", št. 19, Carona, Kansas.
Predsednik: Al. Zupančič; tajnik: blagajnik: Frank Zupančič, b. 35. Vsi v Carona, Kansas. — Seja vsako drugo nedeljo ob 10. uri dopoldne.

"Nada", št. 20, Huntington, Arkansas.
Predsednik: Louis Krlhikar, box 1; tajnik: Ivan Marsl, box 32; blagajnik: Matija Ogrady, box 89. Vsi v Huntington, Arkansas. — Seja vsako tretjo nedeljo.

"Sokol", št. 21, West Mineral, Kansas.
Predsednik: Alojzij Kosler, box 1; tajnik: Alojzij Kosler, box 1; blagajnik: Jakob Volčnik, box 1. Vsi v West Mineral, Kansas. — Seja vsako prvo nedeljo v mesecu.

233; tajnik: Louis Zupančič, box 4; blagajnik: Ivan Kostelc, box 56. Vsi v Mineral, Kans. — Seja vsako tretjo nedeljo v mesecu v Frank Speiserjevi dvorani v E. Mineral, Kans.

"Od boja do zmage", št. 22, La Salle, Ill.
Predsednik: Vincenc Klaušek, 614 3rd St., La Salle, Ill.; tajnik: Ferdo Arzenšek, 2128 — 8th St., Peru, Ill.; blagajnik: Frank Gregorich, 101 Main St., La Salle, Ill. — Seja vsako prvo nedeljo v mesecu.

"Slovenski Bratje", št. 23, Coketon, W. Va.
Predsednik: Franc Kotnik, box 144, Coketon, W. Va.; tajnik: Fr. Kocian, box 86, Coketon, W. Va.; blagajnik: Matevž Poženel, box 41, Thomas, W. Va. — Seja vsako zadnjo nedeljo za prihodnji mesec.

"Iliirija", št. 24, Iselin, Pa.
Predsednik: Ivan Rogelj, box 262; tajnik: Math. Zadravec, box 211; blagajnik: John Logar, box 75. Vsi v Iselin, Pa. — Seja vsako prvo nedeljo.

"Delavec", št. 25, Rock Springs, Wyo.
Predsednik: Val. Jugovich; tajnik: Fr. Verhune, 244 M. St.; blagajnik: Matthew Ferlic, 211 Sherman St. Vsi v Rock Springs, Wyo. — Seja vsako drugo nedeljo v Slovenskem Domu.

"Smarica", št. 26, Export, Pa.
Predsednik: Mihael Medved, box 67; tajnik: Louis Zupančič, box 136; blagajnik: Nick Rogina, box 443. Vsi v Export, Pa. — Seja vsako tretjo nedeljo.

"Miroljub", št. 27, Diamondville, Wyo.
Predsednik: Alojzij Kralj, box 16; tajnik: Jozef Benigar, box 215; blagajnik: Andrej Muhar, box 104. Vsi v Diamondville, Wyo. — Seja vsako prvo nedeljo v društvenem domu v Diamondville, Wyo.

"Jutranja Zarja", št. 29, Meadow Lands, Pa.
Predsednik: Josip Hrcat, box 263; tajnik: Andrej Posega, box 275; blagajnik: Josip Bizjak, box 253. Vsi v Meadow Lands, Pa. — Seja vsako prvo nedeljo.

"Trpin", št. 30, Breezy Hill, Kans.
Predsednik: Cihael Krulc, R. F. D. 2, box 38, Mulberry, Kans.; tajnik: Martin Južnik, box 63, Breezy Hill, Kans.; blagajnik: Josip Zibert, b. 115, Breezy Hill Sta., Kans. — Seja vsako tretjo nedeljo.

"Dani se", št. 31, Roslyn, Wash.
Predsednik: Martin Smolnik, box 335; tajnik: Ivan Zupančič, box 706; blagajnik: Jakob Trojar, box 744. Vsi v Roslyn, Wash. — Seja vsako prvo nedeljo v mesecu.

"Zeleni vrt", št. 32, Palisades, Colo.
Predsednik: Anton Sajn, box 821; tajnik: Ivan Zupančič, box 706; blagajnik: Jakob Trojar, box 744. Vsi v Palisades, Colo. — Seja vsako drugo nedeljo.

"Slovenska Zastava", št. 33, Jenny Lind, Arkansas.
Predsednik: Frank Stocin, box 116, Jenny Lind, Ark.; tajnik: Alojzij Osepek, R. F. D. 3, box 152, Fort Smith, Ark.; blagajnik: Albin Bojnic, box 48, Jenny Lind, Ark. — Seja prvo nedeljo ob 2. uri popoldne v društveni dvorani.

"Edinost", št. 34, Yukon, Pa.
Predsednik: Ivan Maren, box 195; tajnik: Anton Lavric, box 8; blagajnik: Anton Golobčič, box 92. Vsi v Yukon, Pa. — Seja vsako prvo nedeljo ob 10. uri dopol. v Yukon Hall št. 1.

"Planinski Raj", št. 35, Lorain, Ohio.
Predsednik: Jakob Hlepar, 1639 E. 31st St.; tajnik: Anton Miglič, 1740 E. 29th St.; blagajnik: Ivan Primožič, 1712 E. 31st St. Vsi v Lorain, Ohio. — Seja vsako drugo nedeljo v prostorih g. Viranta.

"Združitelj", št. 36, South Fork, Pa.
Predsednik: Mirko Grgurich, box 495; tajnik: Mihael Bojenc, box 495; blagajnik: Luka Koharič, 127 Maple St. Vsi v S. Fork, Pa. — Seja vsako tretjo nedeljo.

"Tjubljana", št. 37, Barberton, O.
Predsednik: Ivan Zupce, 1041 Brady Ave.; tajnik: Frank Zupce, 164 Hudson St.; blagajnik: Frank Skrabu, 1109 N. 4th St. Vsi v Barberton, Ohio. Seja vsako drugo nedeljo ob 2. uri pop. na 1109 N. 4th St.

"Dobri Bratje", št. 38, Bridgeport, Ohio.
Predsednik: Frank Androja, R. R. D. No. 2, box 31; tajnik: Martin Kos, R. F. D. 2, box 6; blagajnik: Franc Wočko, box 462. Vsi v Bridgeport, Ohio. — Seja vsako prvo nedeljo ob 8. uri dopoldne v dvorani društva sv. Barbare, Baydsville, Ohio.

"Prva Zvezda", št. 39, Darragh, Pa.
Predsednik: Jozef Hauptmann, box 140; tajnik: Ivan Babor, box 116; blagajnik: Ignac Založnik, box 439. Vsi v Darragh, Pa. — Seja vsako tretjo nedeljo v mesecu.

"Orel", št. 40, West Newton, Pa.
Predsednik: Andrej Povirk, R. F. D. 2, box 27; tajnik: Andrej Ogrin, R. F. D. 2, box 134; blagajnik: Jozef Zorko, R. F. D. 2, box 113. Vsi v West Newton, Pa. — Seja vsako četrto nedeljo dopoldne za prihodnji mesec.

"Slovenski Bratje", št. 41, Cleveland, Ohio.
Predsednik: Gabriel Rus, 3088 — 78 St.; tajnik: Fr. Alešnik, 8109 Marble Ave.; blagajnik: Jakob Volčnik, box 1. Vsi v Cleveland, Ohio. — Seja vsaki prvi tork v mesecu.

"Slovenski Bratje", št. 42, Oglesby, Ill.
Predsednik: Jozef Stok, box 19; tajnik: Hubert Dolac, box 297; blagajnik: Frank Peterlin, box 4. Vsi v Oglesby, Ill. — Seja vsako prvo nedeljo.

"Sava", št. 43, Portage, Pa.
Predsednik: Frank Zaman, R. F. D. 1, box 8; tajnik: Jurij Rasputnik, R. F. D. 1, box 77; blagajnik: Martin Rasputnik, R. F. D. 1, box 5. Vsi v Portage, Pa. — Seja vsako tretjo nedeljo.

"Prešern", št. 44, Cliff Mine, Pa.
Predsednik: Alojzij Vidmar, box 235; tajnik: Jurij Riharič, box 91; blagajnik: Ferdinand Pregel, box 231. Vsi v Cliff Mine, Pa. — Seja vsako tretjo nedeljo v mesecu ob 9. uri dopoldne.

3564 E. 82nd St. Vsi v Cleveland, O. — Seja vsako prvo nedeljo v mesecu.

"Mirni Dom", št. 45, Johnstown, Pa.
Predsednik: Mat. Pečjak, 287 Cooperdalle Ave.; tajnik: Gregor Hrečak, 407 Eight Ave.; blagajnik: Alojzij Matičič, 903 Broad St. Vsi v Johnstown, Pa. — Seja vsako drugo nedeljo v dvorani Sv. Cirila in Metoda.

"Zveza", št. 46, Alix, Arkansas.
Predsednik: John Kranjc; tajnik: Matija Znidarski, R. F. D. box 49, Alix, Ark.; blagajnik: Jurij Kokalj, R. F. D. box 77, Alix, Ark. — Seja vsako drugo nedeljo.

"Slovenski Bratje", št. 47, Avella, Pa.
Predsednik: Martin Obed, box 167; tajnik: Dominik Feltrig, box 167; blagajnik: Frank Svetlik, box 284. Vsi v Avella, Pa. — Seja vsako drugo nedeljo.

"Slovenski Mladenci", št. 48, Aurora, Ill.
Predsednik: Ivan Ojster, 625 Aurora Ave.; tajnik: Frank Stefanec, 151 Jefferson St.; blagajnik: Ivan Roskovič, 613 Aurora Ave. Vsi v Aurora, Ill. — Seja vsako drugo nedeljo ob 8. uri zvečer v dvorani na Hauke Ave.

"Proletarec", št. 50, Franklin, Kans.
Predsednik: Frank Garantini, b. 30; tajnik: Fr. Wegel, box 38; blagajnik: Frank Leskovetz, box 44. Vsi v Franklin, Kans. — Seja vsako prvo nedeljo.

"Delavec", št. 51, Cleveland, O.
Predsednik: Franc Mikš, 1163 E. 61st St.; tajnik: Joseph Terbove, 1432 E. 41st St.; blagajnik: Frank Bud, 1206 E. 55th St. Vsi v Cleveland, O. — Seja vsako drugo nedeljo v mesecu ob 9. uri dopol. v Birkovi dvorani.

"Ljubljanski Grad", št. 52, DeKalb, Ill.
Predsednik: Pavel Košir, 1409 State St.; tajnik: Franc Keržič, 1317 Market St.; blagajnik: Franc Prebil, 1142 Market St. Vsi v DeKalb, Ill. — Seja vsako drugo nedeljo pri sobratu Fr. Keržič.

"Slovenski bratje", št. 53, Fairpoint, Ohio.
Predsednik: John Božič, box 326; tajnik: Gasper Basel, box 197; blagajnik: Franc Koss, box 105. Vsi v Fairpoint, Ohio. — Seja vsako prvo nedeljo v mesecu.

"Vrh Planin", št. 55, Crabtree, Pa.
Predsednik: Franc Trafila, box 95; tajnik: Ivan Zupančič, box 95; blagajnik: Andrej Jereb, box 92. Vsi v Crabtree, Pa. — Seja vsako drugo nedeljo v prostorih sobrata Andr. Jereb.

"Združeni Slovani", št. 56, Pittsburgh, Pa.
Predsednik: Nick Povše, No. 2 Craib St., Nunnery Hill; tajnik: Ivan Simončič, 1132 Pabyan St.; blagajnik: Anton Horvat, 531 Sisman St. Vsi v N. S. Pittsburgh, Pa. — Seja vsako prvo nedeljo v K. S. D. v Pittsburgh, Pa.

"Čaven", št. 57, Wooster, Ohio.
Predsednik: Martin Čornet; tajnik: Ciril Stibil, box 289 Wooster, Ohio; blagajnik: Frank Čermelj, box 304 v Carrollton, O. — Seja vsako prvo nedeljo v prostorih sobrata Martina Čermelja.

"Rudar", št. 58, Canmore, Alta, Canada.
Predsednik: Anton Polutnik, b. 185; tajnik: Ivan Zupančič, box 317. Vsi v Canmore, Alta, Canada. — Seja vsako drugo nedeljo v prostorih sobrata Frank Kral, ob 2. popoldne.

"Slovenski Fantje", št. 59, Maynard, Ohio.
Predsednik: Louis Lawer, box 152; tajnik: Max Jerich, box 234; blagajnik: Anton Skoberne, box 1596. Vsi v Maynard, Ohio. — Seja vsako drugo nedeljo v dvorani g. Jos. Hrabak-a.

"Slovenski Tabor", št. 60, Moon Run, Pa.
Predsednik: Mihael Klopčič, b. 213; tajnik: Frank Podmilšek, box 222; blagajnik: Josip Podmilšek, box 91. Vsi v Moon Run, Pa. — Seja vsako prvo nedeljo v mesecu ob 1. uri popol. v društveni dvorani.

"Napredni Slovenci", št. 61, Garry, Ind.
Predsednik: Simon Banjevac, 1106 Jefferson St.; tajnik: Math. Lasich, 1106 Jefferson St.; blagajnik: Jozef Wuknsich, b. 30. Vsi v Garry, Ind. — Seja vsako drugo nedeljo v prostorih sobrata Ivan Ivančič.

"Žensko društvo 'Sokol', št. 62, Cleveland, Ohio.
Predsednik: Zofija Bak, 6006 St. Clair Ave.; tajnica: Frančiška Trbšnik, 6015 Bonna Ave.; blagajnica: Frančiška Lauše, 6121 St. Clair Ave. Vse v Cleveland, O. — Seja vsaki prvi tork v mesecu.

"Prvi maj", št. 63, Robins, Pa.
Predsednik: Jos. Komat, box 51; tajnik: Franc Mejak, box 97; blagajnik: Anton Stovar, box 51. Vsi v Yohoghany, Pa. — Seja vsako prvo nedeljo.

"Bratoljub", št. 64, Milwaukee, Wis.
Predsednik: Ivan Sem, 542 So. Pierce St.; tajnik: Frank Maroh, 299 3rd Ave.; blagajnik: Vincenc Ritonla, 400 Virginia St. Vsi v Milwaukee, Wis. — Seja vsako drugo nedeljo v dvorani Frank Beuda, 479 National Ave.

"Bodočnost", št. 65, Staunton, Ill.
Predsednik: Karol Žokelj, box 13; tajnik: Anton Čop, box 216; blagajnik: Ivan Mostar, box 35. Vsi v Staunton, Ill. — Seja vsako drugo nedeljo v mesecu.

"Franz Schuhmeier", št. 66, Yale, Kansas.
Predsednik: Jozef Kotnik; tajnik: Jozef Miklauc; blagajnik: Martin Kozuh, Vsi v R. R. S. Pittsburgh, Kans. — Seja vsako drugo nedeljo v mesecu ob 2. popol. v John Dollarjevi dvorani.

"Narodna Sloga", št. 67, Seminole, Pa.
Predsednik: Mihael Buretič; tajnik: Jozef Nikčič; blagajnik: Emil Gantzi, Vsi box 63 v Seminole, Pa. — Seja vsako prvo nedeljo v cerkveni dvorani.

"Bodočnost", št. 65, Staunton, Ill.
Predsednik: Karol Žokelj, box 13; tajnik: Anton Čop, box 216; blagajnik: Ivan Mostar, box 35. Vsi v Staunton, Ill. — Seja vsako drugo nedeljo v mesecu.

"Franz Schuhmeier", št. 66, Yale, Kansas.
Predsednik: Jozef Kotnik; tajnik: Jozef Miklauc; blagajnik: Martin Kozuh, Vsi v R. R. S. Pittsburgh, Kans. — Seja vsako drugo nedeljo v mesecu ob 2. popol. v John Dollarjevi dvorani.

"Narodna Sloga", št. 67, Seminole, Pa.
Predsednik: Mihael Buretič; tajnik: Jozef Nikčič; blagajnik: Emil Gantzi, Vsi box 63 v Seminole, Pa. — Seja vsako prvo nedeljo v cerkveni dvorani.

"Združeni Balkan", št. 68, Clinton, Ind.
Predsednik: Frank Bregar, box 757; tajnik: Ignac Musar, box 449; blagajnik: Andy Brizar, box 449. Vsi v Clinton, Ind. — Seja vsako drugo nedeljo ob 5. dopoldne pri Christ Pasavento.

"Orel", št. 69, Madrid, Ia.
Predsednik: Frank Omerze, R. 2, b. 32A; tajnik: Anton Anšič, R. 2, box 38A; blagajnik: Ivan Omerze, R. 2, box 38A. Vsi v Madrid, Ia. — Seja vsako prvo nedeljo v mesecu.

"Zvesti bratje", št. 70, New Derry, Pa.
Predsednik: Jozef Pavlič, box 11; tajnik: Jakob Pincza, box 75; blagajnik: Jozef Penič, box 93. Vsi v New Derry, Pa. — Seja vsako prvo nedeljo ob 2. uri popol. v prostorih sobrata Mihael Vogrin, Atlantic No. 2.

"Delavec naprej", št. 71, Bessemer, Pa.
Predsednik: Franc Mohorovič, box 30; tajnik: Frank Seille, box 159; blagajnik: Louis Sribar, box 171. Vsi v Bessemer, Pa. — Seja vsako prvo nedeljo v prostorih sobrata Martin Mozi v Bessemer, Pa.

"Kosciuszko", št. 72, Bankhead, Alta, Canada.
Predsednik: John Jounsta; tajnik: Joseph Splewak, box 547; blagajnik: Peter Kubany, box 40. Vsi v Bankhead, Alta, Canada. — Seja vsako tretjo nedeljo v mesecu.

"Pod Triglavom", št. 73, Smithfield, Pa.
Predsednik: Josip Strle, R. D. 2; tajnik: Anton Zelle, R. F. D. 2, box 154; blagajnik: Pavel Labor, R. D. 2, box 160. Vsi v Smithfield, Pa. — Seja vsako drugo nedeljo.

"Kranjski prijatelj", št. 74, Falls Creek, Pa.
Predsednik: Jernej Gorjup, box 484; tajnik: Alojzij Slak, box 61; blagajnik: Janez Zurga, box 261. Vsi v Falls Creek, Pa. — Seja vsako drugo nedeljo v mesecu ob 1. popol. v prostorih sobrata Alojzij Urbanč, 35 Penny Road.

"Naprej do Zmaga", št. 75, Fitz Henry, Pa.
Predsednik: Jozef Ausberger; tajnik: Anton Boltič; blagajnik: Anton Jevševar, Vsi v Fitz Henry, Pa., box 106. — Seja vsako prvo nedeljo ob 9. uri zjutraj v Italijanski dvorani sv. Barbare.

"Slovenska Cvetlica", št. 76, Adamsburg, Pa.
Predsednik: Anton Vičič, box 121; tajnik: Frank Nemart, box 135; blagajnik: Frank Nagode, box 141. Vsi v Adamsburg, Pa. — Seja vsako drugo nedeljo v mesecu.

"Severni Premogar", št. 77, Superior, Wyo.
Predsednik: Frank Triler; tajnik: Ivan Zupančič, box 286. Vsi v Superior, Wyo. — Seja vsako tretjo nedeljo ob 10. uri dopol. v Frank Krašovec dvorani.

"Slovenija", št. 78, Miller Run, Pa.
Predsednik: Louis Novak, box 156, Reitz, Pa.; tajnik: Primož Tomažin, box 156, Reitz, Pa.; blagajnik: Anton Berčan, box 3, Miller Run, Pa. — Seja vsako prvo nedeljo v mesecu pri sobratu Anton Berčan.

"Bonairski Slovenci", št. 79, Bon Air, Pa.
Predsednik: John Medle; tajnik: Anton Zahar; blagajnik: Frank Pristave, Vsi v Bon Air, Pa., R. F. D. 2, Johnstown, Pa. — Seja vsako drugo nedeljo ob 2. uri popol. v lastnem domu v Bon Air, Pa.

"Sloga", št. 80, Philadelphia, Pa.
Predsednik: Ivan Petan, 2538 Salmon St.; tajnik: Mihael Omerzn, 2723 E. Huntingdon St.; blagajnik: Josip Kozole, 2555 Salmon St. Vsi v Philadelphia, Pa. — Seja vsako drugo nedeljo v mesecu.

"Prvi maj", št. 81, Bishop, Pa.
Predsednik: Mihael Kočvar, box 92, Cecil, Pa.; tajnik: John Henigman, b. 132, Cecil, Pa.; blagajnik: Ivan Zupančič, 844 Bennett St. Vsi v Luzerne, Pa. — Seja vsako prvo nedeljo v mesecu.

"Rdeči Orel", št. 82, Whit Valley, Pa.
Predsednik: Frank Kera, S. R. box 1; tajnik: Frank Kera, S. R. box 1; blagajnik: Frank Kera, S. R. box 1. Vsi v Whit Valley, Pa. — Seja vsako prvo nedeljo v mesecu.

"Jezero", št. 82, Ringo, Kans.
Predsednik: Ivan Dolac, box 42; blagajnik: Math. Šetina, box 42; blagajnik: Math. Šetina, box 42. Vsi v Ringo, Kans.; blagajnik: Fr. Dremšek, box 268, Ringo, Kans. Seja vsako tretjo nedeljo v mesecu.

"Terbanska dolina", št. 83, Cleveland, Ohio.
Predsednik: Jakob Črnogorac, 1027 E. 61st St.; tajnik: Joseph Brečić, 6215 Carl Ave.; blagajnik: Anton Kasič, 1002 E. 61st St. Vsi v Cleveland, Ohio. — Seja vsako tretjo nedeljo v mesecu v Gdinovi dvorani št. 2 ob 9:30 dopol.

"Radnici naprej", št. 84, Farmington, W. Va.
Predsednik: —; tajnik: Ivan blagajnik: Jerol Kosumic, box 623, Farmington, W. Va. — Seja vsako tretjo nedeljo v mesecu.

"Napredci", št. 85, Skidmore, Kans.
Predsednik: Simon Repovše, R. R. 1, Weir, Kans.; tajnik: Ivan blagajnik: Anton Jannik, R. R. 3, box 63, Columbus, Kans. — Seja vsako drugo nedeljo v mesecu.

"Livingston", št. 86.
Predsednik: Franc Černe; tajnik: Frank Krek; blagajnik: Mihael Strasič, Vsi box 667, Livingston, Ill. — Seja vsako drugo nedeljo v mesecu ob 2. uri popol.

"Terbanska dolina", št. 83, Cleveland, Ohio.
Predsednik: Jakob Črnogorac, 1027 E. 61st St.; tajnik: Joseph Brečić, 6215 Carl Ave.; blagajnik: Anton Kasič, 1002 E. 61st St. Vsi v Cleveland, Ohio. — Seja vsako tretjo nedeljo v mesecu v Gdinovi dvorani št. 2 ob 9:30 dopol.

"Radnici naprej", št. 84, Farmington, W. Va.
Predsednik: —; tajnik: Ivan blagajnik: Jerol Kosumic, box 623, Farmington, W. Va. — Seja vsako tretjo nedeljo v mesecu.

"Napredci", št. 85, Skidmore, Kans.
Predsednik: Simon Repovše, R. R. 1, Weir, Kans.; tajnik: Ivan blagajnik: Anton Jannik, R. R. 3, box 63, Columbus, Kans. — Seja vsako drugo nedeljo v mesecu.

"Livingston", št. 86.
Predsednik: Franc Černe; tajnik: Frank Krek; blagajnik: Mihael Strasič, Vsi box 667, Livingston, Ill. — Seja vsako drugo nedeljo v mesecu ob 2. uri popol.

"Rdeči prapor", št. 87, Bentleyville, Pa.
Predsednik: Joseph Pristo, box 697, Elsworth, Pa.; tajnik: Ivan blagajnik: Alojzij Hum

Umirajoče cesarstvo

Spisal dr. Bogumil Vošnjak.

(Nadaljevanje.)

Dasiravno pa niso nemški koloniziranci v Bosni preveč številni, je nemški vpliv kljub temu zelo močan. Ves vladni aparat je bil nemški in nemščino se je rabilo v bosenskih mestih mnogo bolj kot pa v slovenskih in hrvaških zemljah. Ves uradniški svet se je posluževal nemščine. Nemščina je bil jezik častnikov ter občevalni jezik v restavracijah in hotelih, v koncertnih dvoranah in zloglasnih hišah.

Nemčija je imela v bosenski politiki svoje prste vmes ter rabila pri tem ekonomska sredstva. Nasvetom nemškega učitelja so sledile vlade habsburške monarhije. Železniška politika je postala metoda političnega vojskovanja vprid Nemcem in Madžarom.

Mi vidimo različne poti, kako se je izvedlo to premeteno in nevarno politiko z vsako jugoslovansko deželo se postopalo na — različen način. Stiri različne metode obstajajo za podjarmljenje jugoslovanskih dežel pod nemško madžarsko vlado.

Slovenske zemlje, Hrvaška, Dalmacija in konečno Bosna so nudile različne možnosti, da se izvede ekonomski razdor med narodom.

Izmed vseh teh dežel, bodisi v Avstriji ali v Srbiji, so imele slovenske zemlje največje število železnic. Najbolj važne črte celo pred veliko evropsko vojno so bile Trst, Ljubljana, Celje in Gradec, ter Trst-Celovec in Celovec. Te važne prometne žile so združevale slovenske zemlje z jugom Nemčije in Dunajem. Železniška proga Trst-Celovec, planinska železnica prve vrste, nahajajoča se nedaleč od italijanske meje od doline Soče, je bila zelo dvomljive vrednosti za Slovence ter se je dejanski izkazala kot usodepolna.

Nemški naval proti jugu proti Jadranskemu morju je postal močnejši v slovenskih zemljah takoj po otvorjenju te železnice, ki je postala s tem strašno orožje pa-

germanstva. Nemški kapital, nemški delavci in nemška trgovina, vse to je preplavilo jug.

Krog teh glavnih črt je bilo celo omrežje manj važnih železniških prog. Ljubljana, glavno mesto Kranjske je bila središče zelo kompliciranega železniškega sistema. Vse te železnice pa so bile zgrajene, da se spoji sever s slovenskimi zemljami in da se slednje odreže od Juga.

Ljubljana ni bila direktno zvezana z Zagrebom. Stransko progo Zidani Most-Zagreb so namenoma zanemarjali, da se otežkoči promet med tema dvema mestoma Jugoslovancov.

V obe mesti se je lažje prišlo iz Budimpešte, čeprav znaša razdalja med Ljubljano in Zagrebom le približno 120 kilometrov.

Tekom zadnjih par let so zgradili črte iz Ljubljane v Karlovec, s čemur so hoteli spojití Kranjsko z Bosno in Hercegovino, vendar pa so nadaljevanje železnice do Bosne preložili na "nedoločeni čas". — Madžari so stavili najbolj odločen odpor proti vsakemu poskusu, da se oživotvori ekonomsko enota potom železnice, ki bi spajale severne slovenske zemlje s srbsko-hrvaškim jugom.

Vse hrvaške železnice so težile proti — Budimpešti. Tarif in vsa sredstva, ki jih more kaka vlada uporabiti pri zasledovanju določene ekonomske politike so uporabljali, da se priveže Hrvaško na Ogrsko.

Dalmacija je bila strašno zane-marjena dežela s stališča železnice. Ustanki duh Dalmacije je bil ekonomskega izvora, ter ga je pripisovati dejstvu, da se ni dalo deželi nikdar obrežne železnice. Šibenik je spojen s Splitom in južno od Dubrovnika so zgradili zelo kratko črto.

Značilno dejstvo pa je, da ni najbolj važno pristanišče v deželi — Split — zvezan z ozadjem. Ogrski so dovolili le spojitve bosnsko-hercegovinske železnice Brod-Sarajevo-Gruč. To se je zgodilo v

prvi vrsti zato, ker je bila ta črta v njih ekonomskem ozemlju. V drugi vrsti pa je bila to kaj slaba črta, namreč ozkotirna ter ni mogla škodovati ogrskim ekonomskim načrtom.

Zanimivo dejstvo je, da se je za časa turške vlade zgradilo Banjaluko črto, katero naj bi se zvezalo Sarajevo z Zagrebom in Ljubljano proti severu ter Sarajevo, Skoplje, Carigrad proti jugu. Avstromadžarski dualizem pa ni imel niti najmanjšega namena, da bi dovolil izvršenje takih dalekosežnih načrtov. Železniška politika Bosne je stala vedno pod vodstvom želje Dunaja in Budimpešte. Koristi dežele same se ni nikdar jemalo v poštev. Gradili so železnice, a povečini iz strateških namenov. V Hercegovini so vsako postajo zgradili kot trdnjavo. Ekonomskih ciljev niso nikdar vpoštevali. Železnice so imele namen — ločevati, ne pa družiti zemlje.

Tako s političnega kot juridičnega stališča je zelo zanimivo dejstvo, da se ni moglo v Bosni in Hercegovini zgraditi nobene železnice brez odobrenja avstrijske in ogrske vlade.

Pripomnimo naj še, da je bil eden glavnih vzrokov, ki so omajali avstrijski patriotizem na slovenskem jugu, ravno ta kriminalna železniška politika avstroogrške monarhije. Ekonomsko zane-marjenje juga je bil eden izmed grobokopov Avstrije.

(Pride še.)

Besen slovenozher — mrtev.

"Edinost" piše 8. junija:

— Mnogo je bilo govorjenja zadnje dni o Karl Linhartu, ko se je vdeležil znane deputacije alpskih Nemcev in slovenskih nemških študentov na Stajerskem in je to priliko porabil za črno denunciacijo na škodo nas Slovencev. Tržaške Slovence je ta Linhartov nastop ogorčil tem bolj, ker so poznali moža od blizu. Kmalu nato, dne 3. t. m. je umrl naglo smrti v Ptuju, kjer je igral ulogo slovo udanega pomočnika rabljev našega naroda. Po smrti se ne dotikamo več človeka in njegovega stanja. —

njegovo zasebno življenje ostane ta pa podrejena kritiki, sodbi in obsodbi. Pokojni politik in žurnalista je bil tip tistih elementov, ki si za plačilo osvajajo vsako — prepričanje. In tako je prišel kot borec in fanatizator nezavednežev in nevednežev v vrste sovražnikov in preganjancev našega naroda.

Žurnalisti in agitator Linhart je ostane narodu našemu v najžalostnejšem spominu. "Sl. Gospodar" pripominja:

— Za časa njegovega uredovanja je bil Stajerc na višku podlosti. Njegovi članki so bil strupeni in nesramno pisani. Danes Linhartu ni več Slovensko ljudstvo je pa še vedno in ostane vedno na svoji lastni zemlji.

Nesreča po granati

(Edinost, 8. jun.) Že predvečerašnjim zvečer so nam prišli povedati v uredništvo, da se je dogodila v Rakavcu v Liburniji strašna nesreča. Ker pa nam niso mogli dati nikakih pozitivnih podatkov in so nam ostajali dvomi, nismo še nič omenili v večerašnjem izdanju.

Včeraj pa smo doznali, da se je v resnici dogodila strašna nesreča v rodbini gospoda Matije Brčića, notarskega kandidata v Podgradu, nahajajočega se sedaj na fronti v Tirolu.

Gospoj Alojzija, iz znane in ugledne rodbine Kraigherjeve v Postojni, je padla granata iz rok in eksplozirala. Granata jej je odtrgala obe nogi in poškodovala levo roko. Granato so imeli v hiši v trdni veri, da je izpraznjena.

Nu, tisti, ki so jo izpraznjevali, so pustili notri vžigalec in bržkone nekaj eksplozivne snovi. Tako se je dogodila grozna nesreča. Otrca v nesreči je bila, da obhoročičev Brčićevih ni bilo v stanovanju. Pač pa je bilo po eksploziji razdejano, oziroma porušeno posušeno. Opozorjena po detonaciji in hrupu sta priletela hišni gospodar in še nekdo drugi. Našla sta nesrečno gospo pri polni zavesti. Prvo je vzdihnila: —

Zraka, zraka! — potem je prosila, naj jo položijo na posteljo, kar pa niso mogli, ker niso vedeli, kako bi jo prijeli v tem strašnem stanju.

A ko je nesrečica opazila, kaj se je zgodilo z njo, sije zaželela hitre smrti. Ta želja si jej je izpolnila po dveh urah. Pogreb se je vršil predvečerašnjem.

Po tej nesreči sta seveda kruto zadeta g. soprog in družina Kraigherjeva a povila je v žalost tudi rodbino g. dr. Brčića, odvetka v Trstu, ki mu je soprog ponesrečenke brat.

Pokojna Alojzija je bila prebila go žensko bitje v najlepšem pomenu besede. Znana je bila tudi v Trstu. Svoječasno je bivala tu tri mesece v družini Čotičevi. Omila se je vsakomur, s komur se je seznanila. Zato je nje tragična smrt globoko pretresla vse nje znance. Hudo preganja nesreča velepoštovano družino Kraigherjevo v Postojni. S smrtjo Alojzije je izgubila v tem vojnem času že četrtega svojega člana. Rodbina Brčić-Kraigher izrekamo najiskrenje, iskreno čuteno sočutje.

ZAHVALA.

Podpisani se iskreno zahvaljujem članom in članicam tu spodaj navedenih društev J. S. K. Jednoti in S. D. P. Zveze za poslano daro, s katerimi so mi priskočili na pomoč v moji nesreči. Še v avgusta 1916 sem izgubil obe nogi nad kolonom in sem revč, odvisen le od usmiljenih src svojih rojakov. Darovali so:

Od društev JSKJ.: št. 61 \$3.02, št. 125 \$2.92, št. 40 \$5.85, št. 120 \$5.00, št. 53 \$6.00, št. 15 \$2.70, št. 116 \$3.00, št. 29 \$5.00, št. 9 \$4.50, št. 21 \$4.00, št. 13 \$8.30, št. 71 \$5.60, št. 20 \$3.70, št. 11 \$2.00, št. 110 \$5.00, št. 108 \$5.20, št. 101 \$3.25, št. 90 \$2.25, št. 35 \$2.90, št. 76 \$4.60, št. 16 \$7.20, št. 57 \$5.00, št. 58 \$5.90, št. 2 \$5.00, št. 70 \$1.70.

Od društev SDPZ.: št. 132 \$2.50, št. 50 \$3.00, št. 9 \$1.50, št. 41 \$3.25, št. 117 \$5.00, št. 100 \$5.00, št. 33 \$3.50, št. 4 \$5.00, št. 69 \$10.00, št. 5 \$6.80, št. 123 \$2.00, št. 143 \$6.00, št. 42 \$1.30, št. 53 \$4.00, št. 7 \$8.00, št. 60 \$12.00, št. 126 \$5.00, št. 74 \$1.60, št. 13 \$10.00, št. 97 \$2.00, št. 65 \$6.25, št. 81 \$3.00, št. 71 \$3.50, št. 138 \$2.00, št. 118 \$1.30, št. 78 \$3.75, št. 21 \$5.00, št. 130 \$2.50, št. 47 \$5.00, št. 142 \$4.35, št. 91 \$7.00, št. 20 \$5.00, št. 26 \$5.00, št. 90 \$2.00, št. 141 \$3.00, št. 103 \$1.00.

Št. 17 \$3.00, št. 81 \$5.00, št. 112 \$3.70, št. 88 \$2.00, št. 136 \$1.50. Sprejmite vsi najsrčnejšo zahvalo od ponesrečenega rojaka Johna Novak, Box 101, Piney Fork, Ohio.

Narodni zbor.

Slovence I. VII.: "Poslanec Goštinčar je imel shod v Mošici 29. junija. Poslanec Jare je govoril 30. junija na shodu v Naklem. Ob shoda sta bila dobro obiskana."

Sestanek skandinavskih kraljev.

Kodanj, Dansko, 8. septembra. List National Tidende pravi, da je izvedel, da se bodo ta mesec sestali trije skandinavski kralji.

† NAZNANILO IN ZAHVALA.

Tužnim sreem naznanjamo žalostno vest, da je avtomobil do smrti pobil našega nepozabljenega sina oziroma brata

JOŽEFA VOJSKA.

Star je bil 12 let, 7 mesecev in 3 dni.

Ubit je bil 29. avgusta ob 4.30 popoldne, pokopan pa 1. septembra ob 3. uri pop. po katoliškem obredu ob veliki vdeležbi občinstva.

Tem potom se najtopleje zahvaljujemo vsem onim, ki so nas tolažili v teški uri. Srčno se zahvalimo Mr. in Mrs. Piskur, Mr. in Mrs. Somuda, Mr. in Mrs. Fricki, Mrs. in Mrs. Likon, Mr. in Mrs. Marič ter vsem drugim Slovincem. Posebno lepo hvalo izrekamo za darovane Sople Mr. in Mrs. Fricki, Mr. in Mrs. Zamuda, Mr. in Mrs. Beaumont, Mr. in Mrs. Miheli, Mrs. Robinson, učiteljici Miss Gertrude Kelly in Mr. Arthur Bodua. Se enkrat srčna hvala hvala vsem skupaj. Bog stotero povrni!

Zahujoči ostali:

John in Helen Vojska, stariši Frank, Carl in Bernard, bratje. Pauline, Barbara, Helen in Mary, sestre. Belle Vernon, Pa., R. F. D. 1, Box 161.

† NAZNANILO IN ZAHVALA.

Tužnim sreem naznanjam, da mi je umrla soproga

TEREZIJA BIJEK, roj. CERAR, in sicer dne 6. julija t. l. po daljši bolezni. Pokopana je bila dne 9. julija.

Pokojnica je bila doma iz Crne vasi pri Ljubljani. V Ameriki je bivala 14 let. V stari domovini zapušta mater in sestro.

Dolžnost mi je, da se zahvalim vsem, ki so jo obiskovali v bolezni in se vdeležili sprejema, posebno še društvu Marije Vaebovzete JSKJ, za hitro izplačilo smrtnine. V imenu ostalih otročičev se vsem vljudo zahvalim.

John Bijek, zahujoči soprog, Cleveland, Ohio.

† NAZNANILO IN ZAHVALA.

Tužnim sreem naznanjamo žalostno vest, da je avtomobil do smrti pobil našega nepozabljenega sina oziroma brata

JOŽEFA VOJSKA.

Star je bil 12 let, 7 mesecev in 3 dni.

Ubit je bil 29. avgusta ob 4.30 popoldne, pokopan pa 1. septembra ob 3. uri pop. po katoliškem obredu ob veliki vdeležbi občinstva.

Tem potom se najtopleje zahvaljujemo vsem onim, ki so nas tolažili v teški uri. Srčno se zahvalimo Mr. in Mrs. Piskur, Mr. in Mrs. Somuda, Mr. in Mrs. Fricki, Mrs. in Mrs. Likon, Mr. in Mrs. Marič ter vsem drugim Slovincem. Posebno lepo hvalo izrekamo za darovane Sople Mr. in Mrs. Fricki, Mr. in Mrs. Zamuda, Mr. in Mrs. Beaumont, Mr. in Mrs. Miheli, Mrs. Robinson, učiteljici Miss Gertrude Kelly in Mr. Arthur Bodua. Se enkrat srčna hvala hvala vsem skupaj. Bog stotero povrni!

Zahujoči ostali:

John in Helen Vojska, stariši Frank, Carl in Bernard, bratje. Pauline, Barbara, Helen in Mary, sestre. Belle Vernon, Pa., R. F. D. 1, Box 161.

† NAZNANILO IN VABILO.

Slovenskemu občinstvu, vsem tujnikom in tujicam raznih slovdruštev v Chicagi, Ill., in bližnji okolici se naznanja, da je vodstvo vojne razstave določilo soboto 14. septembra dan za Jugoslovane in Čelno-Slovake. Vsled tega so pro-

šeni vsi člani raznih društev in zvez iz Chicaga, da naj se vdeležijo vojne razstave dne 14. sept. in ne v nedeljo 15. sept., ker ta dan je odločen za Poljake, Rase, Ukrajince in za splošno, ker bo zaključni dan razstave. Marčanja ali parade ne bo nikake. Vsak draštvnik ali posameznik naj se pelje v Grant park (blizu Van Buren St. in Michigan Ave.) kakor sam hoče. Vendar je želeti, da bi se vsi Slovenci vdeležili te razstave zvečer, ker točno ob 8. uri bo uradni program Jugoslovancov (govor, petje in narodni ples "kolo"), ob 9.30 pa pa videti razne prizore iz vojne, manevre itd. Vsakdo naj pride na razstavo že ob 6ih zvečer, da si bo lahko ogledal do 8. ure zanimive stvari, ki bodo ond razstavljene. Tribuna, ali oder za pevec je na desni strani pri vходу. Torej, Slovenci in Slovenke ne pozabite, da je jugoslovanski dan v soboto 14. septembra zvečer!

Slov. pripravljalni odbor.

Varčevanje -- poglavitna naloga...

Voditelji naše velike republike in njim na čelu predsednik Wilson. so prišli do prepričanja, da zamore edino varčevanje v vseh stvareh. varčevanje do skrajnosti, priveriti to deželo h končni zmagi.

In če bo zmagala Amerika, bo zmagal ves pošten svet nad krivico, nepoštenostjo in barbarstvom.

Vlada Združenih držav zahteva od nas, ki smo ostali tukaj, najmanj, kar more zahtevati.

Od nas zahteva, da moramo varčevati, in da imamo od tega varčevanja v prvi vrsti mi sami dobiček in šele v drugi vrsti vlada.

S svojimi prihranki pomagamo vladi. Naši prihranki nam bodo dobrodošli v težjih časih kot so sedaj.

EVROPA JE IZCRPANA.

Dala je vse, kar je imela. Dala je vse, kar je morala dati.

Nam ni rečeno, da moramo, pač pa le, KAR MOREMO, čeravno v najvišji meri.

Nemci morda mislijo, da je ta kampanja za vojno-varčevalne znamke nekaj neumnega. Naj mislijo, to je njihova stvar. — V najkrajšem času bodo izprevideli, da bo ta armada ravno tako pripomogla h končni zmagi kot armada na bojiščih v Franciji.

Vaša patriotska dolžnost je v razmerju z denarjem, katerega zaslužite. Čimveč zaslužite, temveč morete in temveč morate vložiti v vojno-varčevalno znamke.

NE POZABITE, da je vojakovo življenje odvisno od podpore ki mu jo dajejo ljudje doma. POMAGAJTE! Štedite in kupujte vojno-varčevalne znamke!

Sedaj lahko kupi

vsakdo

W. S. S.

za nizko ceno:

\$4.20

BUY W. S. S.

Leta 1923 bo vsaka

posamezna

W. S. S.

vredna:

\$5.00

Ni dovolj razlagati, kaj so storili Nemci. To Nemecev čisto nič ne boli. — Oni se čisto nič ne brigajo, kaj vi mislite o njih. Pomagajte svoji vladi, da jih bo premagala. To je edina stvar, katero morajo Nemci vpoštevati. Če štedite in kupujete vojno-varčevalne znamke, zadenete Nemca na ono mesto, kjer je najbolj občutljiv.

MI SE NE BORIMO ZATO, DA BI IZGUBILI PO VOJNO. Toda ali ste že pomislili, kaj bi se zgodilo, če bi JO IZGUBILI?

Hitrost zmage je odvisna od tega, kako znaš varčevati in kako znam varčevati jaz ter podpirati vlado v finančnem oziru

Kupujte vojno-varčevalne znamke ter povsipešite ZMAGO!

Ali izpolnjujete tako vestno svojo nalogo kot jo izpolnjujete naši fantje na fronti?

Nekdo je rekel: Če bi se naši fantje tako dolgo vstavljali iti "over the top", kot se branijo nekateri ljudje kupovati vojno-varčevalne znamke in Liberty bonde, bi prišli pred vojno sodišče in bi bili ustreljeni vsled strahopetnosti.

Pomisliti je treba, da bi tega denarja ne darovali vladi, pač pa samo posodili, ter bi ga lahko dobili nazaj, kadarkoli bi hoteli.

SLOV. DELAVSKA

Ustanovljena dne 16. avgusta 1908.

PODPORNA ZVEZA

Inkorporirana 22. aprila 1909 v državi Penna

Sedež: Johnstown, Pa.

GLAVNI URAĐNIKI:

Predsednik: IVAN PROSTOR, 1008 Norwood Rd., Cleveland, Ohio.
Podpredsednik: JOSIP ZORKO, R. F. D. 2, Box 112, West Newton, Pa.
Glavni tajnik: BLAZ NOVAK, 654 Main St., Johnstown, Pa.
1. pomočnik: FRANK PAVLOVIĆ, 634 Main St., Johnstown, Pa.
2. pomočnik: ANDREJ VIDRIČ, 20 Main Street, Conemaugh, Pa.
Blagajnik: JOSIP ŽELE, 6502 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
Pom. blagajnik: ANTON HOČVAR, R. F. D. 2, Box 29 Bridgeport, Ohio.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik nadzor. odbora: JOSIP PETERLIN, Box 98, Wilkes, Pa.
1. nadzornik: NIKOLAJ POVŠE, 1128 Fabian St., City View, N. S. Pittsburgh, Pa.
2. nadzornik: IVAN GROŠNJI, 686 E. 187th St., Cleveland, Ohio.

POROTNI ODBOR:

Predsednik porot. odbora: MARTIN OBERŽAN, Box 72, East Mineral, Kan.
1. porotnik: FRANK TEROPČIČ, R. F. D. 3, Box 146, Fort Smith, Ariz.
2. porotnik: JOSIP GOLOB, 1916 So. 14th St., Springfield, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. JOSIP V. GRAHEK, 643 E. Ohio St., Pittsburgh, Pa.

Glavni urad: 634 Main St., Johnstown, Pa.

URADNO GLASILO:

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street, New York City

Ocenjena društva, odzroma njih uradniki, so uljudno prošni, pošljite nam svoje dopise na glavnega tajnika in nikogar drugega. Denar naj se pošlje edino potom Poštne, Express ali Bančnih denarnih nakaznic nikakor ne bomo niti privzeli. Nakaznice naj se naslovijo: Blaž Novak, Tittle Trust & Guarantee Co. in tako naslovljene pošljite s mesečnim poročilom na naslov gl. tajnika.

V slučaju, da opazijo društveni tajniki pri poročilih glavnega tajnika kakve pomanjkljivosti, naj to nemudoma nasnanijo uradu glavnega tajnika, da se v prihodnje popravi.

Pod prste jim glejte!

Par glavnih odborov S. D. P. katere članstvo zato plačuje, da redno vrše svoj odgovoren posel, ne pa da gonijo politiko, je prišlo do čudnega zaključka, namreč da Jugoslovani ne bomo imeli republike, če bo "Glas Naroda" še nadalje glasilo S. D. P. Z.

S pomočjo društva št. 3 se jim je posrečilo toliko doseči, da bo prišla stvar glede Glasila na splošno glasovanje, ki bo odločil, če bo glasilo organizacije še nadalje "Glas Naroda" ali pa dva brez pomembna slovenska lista, katere je treba moralno in finančno podpreti, da ne bosta umrla naglo in ne previdele smrti.

"Glas Naroda" je postal Glasilo S. D. P. Z. ker se je večina članstva izrazila zanj. "Glas Naroda" bo tudi toliko časa glasilo S. D. P. Z. dokler ga ne bo zavrgla večina članstva. Mi prav dobro vemo, kako bo glasovanje izpadlo, in vsled tega se nam zdi potrebno nekoliko pojasniti, do kake meje gredo nekateri ljudje, ki izrabljajo, zaupanje članstva, delajo z važnimi Zveznimi zadevami kot svinja z mehoma.

Gospod glavni tajnik je pisal gospodu glavnemu predsedniku prijateljsko pismo, v katerem mu je naznanil, da "Glas Naroda" kot glasilo ne zadošča zahtevam, češ, da ne natiskuje poslanih poročil.

Mi nismo zahrbiti in ne tožarimo radi, če pa nas kdo po krivici obdolži, moramo braniti svoje pošteno stališče.

Glavnega predsednika torej opozorjamo, naj se malo bolj pobrži za svojega glavnega sobrata, posebno kar se tiče poročil namenjenih za Glasilo.

Naš list je o Zvezi zelo malo priobčil. Komaj vsaka dva meseca kako poročilo, ki je slučajno zgrešilo pot in prišlo v New York namesto v Čikago. Mesečno poročilo je bilo menda eno ali dve, in zadnji račun. To je bilo vse, kar smo dobili ter tudi priobčili.

Nadalje naznanjamo glavnemu predsedniku, da smo morali že mi sami opozarjati glavnega tajnika, naj redneje pošilja poročila, posebno, kar se tiče izprememb pri tajnikih in društvenih odborih. Tajniki morajo biti priobčeni vsak mesec. Danes so priobčeni menda v tretji, odkar je glavni tajnik tako trdno na svojem mestu.

Radi vrjame, da je pomožno glasilo, marsikaj več priobčilo o Zvezi kot mi, in to iz enostavnega vzroka, ker je dobilo iz glavnega urada več poročil kot jih je dobil naš list.

Vohati pa ne moremo, ker se nismo na glas, da smo odšli od kje s tako dolгим nosom kot bodo hodili žnjim naokrog nekateri gospodje po splošnem glasovanju.

Nadalje naznanjamo gospodu predsedniku, da je v poročilu S. D. P. Z., ki je bilo te dni priobčeno v nekem clevelandskem listu, vse polno napak.

Morda jih je napravil glavni tajnik, morda omenjeni list. Če jih je napravil glavni tajnik, je nezmožen opravljati svojo službo, če jih je napravil omenjeni list, je potrebno, da se ga že vnaprej "odstavi kot pomožno glasilo brez inicijiranja".

Gospoda glavnega predsednika nadalje opozarjamo, naj se, ko dobi kakšno pritožbo, prej prepriča, če je upravičena, in naj šele potem pokaže svoje diktatorske roge.

Ako bi nas vprašal, če je resnica, kar mu je sporočil njegov glavni sobrat, bi ne prišlo v javnost te vrstice o tajnikovem zamerjanju dela.

Zelo značilno je tudi diktatorstvo teh gospodov. — Naj navedemo samo par stavkov iz zanimive korespondence.

Glavni tajnik je pisal glavnemu predsedniku: — Na podlagi pravil je "Glas Naroda" že svojo ulogo doigril in je dovolj vzroka, da se ga kot glasilo odstavi brez inicijiranja.

Glavni predsednik mu je odgovoril: Ker sem sprejel od glavnega tajnika pritožbo — — — podajam vso zadevo v javnost potom pomožnega glasila (in še nekega drugega clevelandskega lista, katerega moram na vsak način spraviti na noge, Op. ur.)

Taka je torej ta gospoda. Brezobzirna kot kajzer in pametna kot devet modrijanov.

Pišajo si par pisem, pogovarjajo se, kako bi najbolje tekla voda na njihov mlin in skomandirajo, seveda sebi v dobro, kajti mnenje članstva je pri njih še vedno glas vpijočega v pušavi.

Še ni dolgo tega, ko je glavni tajnik točil krokodilove solze in dokazoval članom, da blagajna peša, kar ima organizacija dnevnik za glasilo.

Sedaj pa mora plačevati kot glasilo naš list, tednik v Čikagi in dnevnik v Clevelandu.

Eno glasilo mu je bilo še pred dobrimi štirinajstimi dnevi preveč, zdaj se pa poslušuje kar treh — dveh dnevnikov in enega tednika.

Kdo bo plačal za priobčevanje društvenih zadev v clevelandskem dnevniku? Dvomimo, da ona dva gospoda, ki sta ga izbrala. Dvomimo, resno dvomimo. Plačati bo moralo članstvo in dobro plačati. Kajti tisti, ki se potapljajo, potrebuje dobre pomoči.

Člane opozarjamo, naj dobro premislijo vse to in naj gledajo ne katerim glavnim uradnikom, to je svojim službenecem, malo bolj pod prste.

Ker se glavni uradniki, posebno po dva, vedno sklicujejo na razne "resolucije" s pomočjo katerih hočejo priti še do večje komande, priobčimo tukaj resolucijo, ki jo je sprejelo društvo Rožna Dolina, št. 125 S. D. P. Z., ki se glasi:

Članstvo društva Rožna Dolina, št. 125 je enoglasno sklenilo na redni mesečni seji dne 5. avgusta 1918 in stavilo inicijativni predlog proti sedanjemu glasilu "Glas Naroda".

Izprevideli smo, da Glas Naroda dela proti mišljenju članstva Slovenske Delavske Podporne Zveze. Večina članstva SDPZ. sestoji od preprostega delavca (trpinca). Tudi mi včasih premišljujemo med delom ali ob prostem času in sprašujemo sami sebe, kaj bi bilo dobro in da bi nam koristilo. Tako smo tudi začeli premišljovati jugoslovansko vprašanje.

Prišli smo do zaključka, da je edina stvar, ki nam zmore v tem oziru kaj koristiti — program Slovenskega Republičanskega Združenja, ker le pod tem programom zmoremo pr čakovati popolno svobodo slovenskega naroda v stari domovini.

Večina članstva SDPZ. se strinja z idejo SRZ, zaka bi se pa ne glasilo organizacije, ono se nam je pa po robu obrnilo in misli kaj bo SRZ., v kateri so združeni sami delavci; pojdi na tja, kjer so gospodi ministri z visokimi klobuki.

Apeliramo na društva, da podpirajo ta predlog, da pride na splošno glasovanje, da se izkaže kaj tudi mi delavci lahko storimo. Mi pa zberimo kak bolj napredni list za naše glasilu.

O d b o r:

Jernej Hafner, predsednik. Vincent Vidmar, tajnik
 Ignac Krek, blagajnik. John Krek, zapisnikar.

5. avgusta so člani sklenili, naj se Glas Naroda odstavi kot glasilo. Do tedaj so poslušali samo en glas in sodili enostransko.

Po zdravem premisleku so pa prišli do sklepa, da so se malo prenačili in so na seji dne 1. septembra ta protest oziroma resolucijo soglasno preklicali.

Glavni urad nam te resnice ni hotel sporočiti, ker se boji resnice, vendar, da bi škodovala njegovemu zahrbtnemu delovanju, katero je njemu v prid, članstvu pa v škodo.

D o p i s i

Franklin, Kans.

Društvo "Proletarec", št. 30, S. D. P. Z. v Franklin, Kans. je na svoji redni mesečni seji dne 1. septembra 1918 sklenilo, da protestira proti umetovanju naše organizacije v politične stvari. S. D. P. Z. je podporni organizacija in kot taka nima pravice vmešavati se v politiko dokler ji konvencija tega ne odobri. Tudi tukaj imamo organizacijo S. R. Z., toda ona je politična. Kar je politično, naj ostane politično, kar je pa društveno in podporno naj ostane podporno. Nadalje zahtevamo pojasnila od društva Zvezni št. 3, S. D. P. Z., zakaj ruje protivnik glasilo organizacije "Glas Naroda", naj se ga odstrani kot glasilo, kaj je "Glas Naroda" zakrivil ne vemo, kolikor je nam znano, je "Glas Naroda" do sedaj vestno priobčeval vse društvene zadeve kot govori pogodba. Ker se ruje poton politike proti "Glas Naroda" in ker je organizacija podporna in ne politična, protestiramo najstrožje proti temu. Kedar bomo pa opazili, da "Glas Naroda" škoduje organizaciji, tedaj bomo mi prvi, ki bomo zahtevali da se ga odstrani. Dokler pa "Glas Naroda", kot glasilo priobči vse, kar se društva tiče, tako dolgo pa kot dnevnik naj ostane glasilo naše organizacije.

Za društvo "Proletarec", št. 50, S. D. P. Z. v Franklin, Kans. Odbor:

Frank Gavantini, predsednik.
 Fr. Wegel, tajnik.
 Frank Leskovic, blagajnik.

Fleming, Kans.

Društvo sv. Barbare, št. 118, S. D. P. Z. je odobrilo protest proti glavnim uradnikom radi počasnosti izplačevanja bolniške podpore, kajti bolniki niso dobili podpore za mesec naj tekočega leta. V teh kritičnih časih je pač treba boljše uradovati, kajti vse je drago in denar le malo zaleže. Zgoraj omenjeno društvo se ne strinja s tem, da bi glavni odbor po svoji volji spremenil glasilo radi politike. Politično prepričanje nima z društvom nobenega opravka in osebne koristi morajo izostati. To naj si glavni uradniki zapomnijo, da so namreč plačani od članov za uradovanje pri organizaciji in da nima organizacija nobenega opravka s politikom.

Ker je "Glas Naroda" tako razširjen, dočim je "Proletarec" jako slabo zastopan po naših naselbinah, protestira društvo sv. Barbare št. 118, S. D. P. Z. proti takemu početju.

Jožef Zupan, predsednik.
 Albin Volk, blagajnik.
 Ivan Jager, tajnik.

Nemška sila.

London, Anglija, 8. septembra
 Vsa nemška sila na celi zapadni fronti se po zanesljivih virih ceni na 2 milijona in pol.

Od 8. avgusta je sovražnik poslal v boj 107 divizij.

Od teh jih je bilo 32 dvakrat porabljenih; tri pa so se borile trikrat.

Povprečno šteje nemška divizija 9 tisoč mož. Ko je izbruhnila vojna, ter skozi celo prvo leto vojne je štela vsaka divizija 20 tisoč mož.

Dr. LORENZ

EDINI SLOVENSKE
 GOVOREČI ZDRAVNIK
 SPECIJALIST
 MOŠKIH BOLEZNI

644 Penn
 avenue
 Pittsburgh, Pa.

Moja stroka je zdravljenje akutnih in kroničnih bolezni. Jas sam se zdravim nad 23 let ter imam skušnje v vseh boleznih in ker imam slovensko, zato vas morem popolnoma razumeti in spoznati vašo bolezen, da vas odpravim in vrnem moč in zdravje. Skolzi 23 let sem pridobil posebno skušnje pri zdravljenju moških bolezni. Zato se morete popolnoma zanesati na mene, moja skrb pa je, da vas popolnoma odpravim. Ne odlašajte, ampak pridite čimprej.

Jas odpravim zastrupljeno kri, masnije in line po telesu, bolam v grlu, izpadanje las, bolečine v kosteh, stare rane, živčne bolezni, ošabnost, bolezni v mehurju, ledicah, jetrah in ledenici, cimenici, revmatizmu, katar, slabo kile, navduho itd.

Uradne ure so: V ponedeljkih, sredo in petkih od 9. ure jutraj do 5. popoldne. V torek, četrtek in soboto od 9. ure jutraj do 8. ure večer, ob nedeljah pa do 2. ure popoldne. — Po pošti ne zdravim. Pridite osebno. Ne pozabite tpe in naslov:

Dr. LORENZ, 644 Penn ave., Pittsburgh, Pa.

Nekateri drugi zdravniki rabijo tolmache, da vas razumejo. Jas imam brvatočo se iz starega kroja, zato vas lažje zdravim, ker vas razumem.

Magdalenina kita

Francoski spisal JEAN RAMEAU.

18

(Nadaljevanje.)

Tako sta se pogovarjala do deset ure večer.
 — Potem pa nisi Kagot! — Vidiš, čisto po krivici sem te zmerjal.

— Oh, kaj bo to, gospod župnik. — Jaz vem vam še veliko več dolžan.

— Ne, ne, Silvere, jaz sem te razžalil vspricho drugih ljudi. — In malo je manjkalo, da nisem dal zapreti tvojega osla. — Krivično sem delal, zelo krivično, in sedaj se vprašujem, kako bi bilo mogoče popraviti to krivico.

— Vrijemite mi, gospod župnik, da mene veliko bolj peče vest kot pa vas. — Dovolite mi, da vam stavim ponudbo, o kateri že dolgo časa premišlujem.

In mali pastir je sklonil glavo ter začel jecljati:

— Zelo bi me osrečilo, gospod župnik, če bi hoteli z menoj deliti ves denar, ki mi ga bo donesl slap. — Prosim vas, sprejmite to. To mi bo nekoliko potolažilo vest.

— Silvere, ti si dober fant in vsled tega sem s tvojo ponudbo zadovoljen.

Oba sta molčala nekaj minut, kajti oba sta vedela, da jima leži na srečo važnejše vprašanje, katerega je treba rešiti.

Silvere je bil uprl svoj pogled v mizo, in oči so se mu napolnile s solzami. — Abbe je nekaj mešal po prazni skledici.

Naenkrat ga je pa, ne da bi ga pogledal, vprašal z mislim in mehkim glasom:

— Silvere, ali se vedno misliš na Jakobino?

— In še vprašate, če mislim? — je odgovoril Silvere in prebledel.

Tedaj ga je pa abbe pogledal in opazil solze v njegovih očeh. — Toliko boljše, Silvere, toliko boljše. — Tudi Jakobina misli nate. — In zdaj nimam nobenega vzroka več, da bi se vstavljal.

Ko je slišal Silvere te besede, je ves vtrepetal.

— Hvala vam, hvala, — je zamrmral ter prijel župnika za roko. — Jaz nisem smel upati tako velike sreče in vam ne morem izraziti svoje hvaležnosti kot s solzami.

Abbe je začel vleči sapo nos in v zadregu pokašljevali. — Tudi v njegovih očeh se je nekaj blestelo, nekaj mokrega.

Predno so se mu pa vile solze, se je premagal in začel govoriti:

— Zakaj bi pa vama ne dal svojega blagoslova? — Nobenega vzroka nimam več zato. — Prejšnji mesec je bilo seveda drugače. Tedaj nisi imel drugega kot mršavega osla in prazen želodec. Vsi moji sorodniki bi planili name, če bi ti dal Jakobino. — Danes je pa vse drugače. — Danes je moja nečakinja revica, tebi se pa odpira lepa bodočnost. — In če blagoslovim vajin zakon, bom pametno napravil. — No, ali ne Silvere? — Tukaj je moja roka. — Udariti! — Možbeseda! — Jutri greva pa skupaj v Pau, da boš sam povedal Jakobini, kaj mi kako.

— Jutri? — Torej čez par ur? — je vprašal Silvere in si pritisnil desnico na srce.

— Ne nočeš, pa nikar.

— Moj Bog, ne, gospod župnik!

— Dobro, jutri bova šla. — S prvim vlakom se odpeljava in opoldne že lahko vidiš Jakobino. — In poslušaj še nekaj. — Pri tej priliki lahko obiščemo vsi trije tvojega očeta. — Presneto, očetu bomo pa že vsaj povedali, da se misliš poročiti. — No, ali ne?

— Seveda, gospod župnik.

— Ali misliš, da ga bomo lahko našli?

— Jaz dobro vem, kje je.

— Potem je pa dobro. — Tri dni nas ne bo nazaj. — Lahko noč! — Le hitro leži, da boš jutri zdrav in čvrst. — In lepo se napravi, da te bo dekle veselo. — Lahko noč! — Zagrnj suknjo, da se ne boš prehladil.

Ločila sta se. zaspala in sanjala vsak nebeško lepe sanje.

DRUGI DEL.

Prvo poglavje.

Silvere je bil že ob petih zjutraj vstal. Ob pol šestih je bil že v cerkvi v Aigues-Vives. Izpovedati se je hotel krivde, ki mu je težila dušo. Kljub temu, da je obljubil abbeju polovico dohodkov, ki jih bo prinašal slap, ni bil še zadovoljen. Prepričan je bil, da je storil velik greh, ker je tako presleparil starega dobrega moža. — Zdelo se mu je, da mu leži na srečo ona velika skala, katero je bil razstrelil pri stari strugi.

Večkrat je že hotel abbeju vse povedati, toda vselej se je skesal. Pa tudi upal se ni kajti z gospodom župnikom ni bilo dobro zobati česenj.

Po poroki mu bom povedal, — je rekel slednjič in to se mu je zdelo še najbolj pravilno.

Izvedel je bil, da se nahaja nekaj tujih duhovnikov v Aigues-Vives in to je smatral kot najboljšo priliko, da izbrše iz sebe madež.

Ko je zapustil spovednico, mu je bilo nekako svečano pri duši. — Da, človek se pa res lažjega počuti — je rekel sam pri sebi — če se izpove. — Zdelo se mu je pa tudi, da ga duhovnik ni prav razumel in da se ni dosti brigal za slap, ker mu je naložil tako malo pokoro, komaj tri očenase. — Pokora se mu je zdel res premajhna in je vsled tega zmolil še dva dela rožnega venca in križev pot.

Zatem se je pa odpravil nazaj v Gorgas ter srečal župnika pred župniščem.

— Ali si ti? — No, kako se kaj počutiš? — Presneto, kako ti žre oči! — Moja nečakinja bi se solnčarica zadela. — Nakrmi osla, v dvajsetih minutah dva odšla. — Jaz imam še eno pot. — K Roumigasu moram iti. — Vse se mora prej popraviti, da človeka ne peče vest. — Povedati mu moram, kaj se je zgodilo medtem.

Silvere se je oopravil proti svoji votlini, dočim je začel abbe počasi korakati proti hiši starega vrčarja.

— Hm, to pa ni prav posebno prijetna pot — je rekel sam pri sebi.

Ko je šel mimo cerkve, se je prekrizal.

— Zlodja, to je pa res neprijetno. — Šel je vedno bolj počasi in ko je dospel do Roumigasovega vrta, se je vstavil.

— Presneto nerodno. — Kako naj mu povem? — Odprl je železna vratica in stopil na vrt.

Oba sta kot obsedena na Jakobino — je pomislil sam pri sebi. — Očetu se dopade in sin je čez ušesa zaljubljen v njo. — Seveda, obljubil sem jima, kaj se hoče.

Toko je govoril in premišljeval abbe.

— Bah — je rekel slednjič — vstopiti moram. — Misli bodo že prišle same od sebe.

Ko je napravil kakih trideset korakov, je opazil Roumigasa pod evetočo češnjo.

— Presneto, zdaj se pa niti zmisliiti ne morem — je zamrmral.

— Vračar ga je bil že opazil.

— O, gospod župnik! — je vzkliknil. — Danes ste pa zgodnji.

— Da, gospod Roumigas.

— Krasno vreme, kaj ne?

— Imenitno.

— Dober dan, gospod abbe! — Kako se kaj imate?

(Dalje prihodnjič.)

Ali je vaše zdravje vredno 3 cente?

Ako trpite na slabih živcih, na žledenih ali obistnih bolečinah, na splošni slabosti, neprevaj, imate slab tek, zapiranje, glavobol, ne spite, ako zjutraj izmučeni vstajate, ako imate bolečine v hrbtu, ako je vaša kri nečista, ako imate izpuščaje in mozole na obrazu, ako izgledate starejši kot ste, tedaj je čas, da začnete uživati

JUVITO

zdravilo.

Poslijte nam pismo z znakom za 3 cente in s svojim naslovom in mi vam bomo poslali z obratno pošto, popolnoma prosto, brez kakve obveznosti od vaše strani popolno tridnevno zdravljenje iz tega, iz čistih, zdravilnih trav sestavljenega prirodnega zdravila.

Naslov: JUVITO LABORATORY, South Hill Branch 5, PITTSBURGH, PA.

Želim izvedeti za svojo prijateljico MARJO ŠLOSER, podomače Kovčice iz Zabi pri Ilirski Bistrici na Notranjskem. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njen naslov, da ga mi naznači ali naj se pa sama javi svoj prijateljici: Mrs. Helen Rolih, Box 621, Kane, Pa. (9-11-9)

Rad bi izvedel naslov svojega brata FRANKA SKOK ter ANTONA in FRANKA KRESEVIČ. Vsi trije so doma iz Topole pri Ilirski Bistrici na Notranjskem. Slišal sem, da se nahajajo nekje v Colorado. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njih naslov, naj mi ga javi, ali naj se sami oglašijo. — Tony Skok, P. O. Rathbun, Pa. (7-10-9)

njegov sedanj naslov bi rad izvedel Joe Musich, A. V. S. Co., Leadville, Colo. Cenjeni rojaki v Colorado so vljudo prošni, da mi sporoče njegov sedanj naslov, ako pa slučajno sam ta oglas čita, naj se zgasi na gori navedeni naslov. Joe Musich. (7-11-9)

Iščem ANDREJA VIDERGAR, doma iz vasi Zgornji Kašelj št. 2, občina Devica Marija v Polju pri Zeleni Logu na Kranjskem. Prosim, če kateri rojake ve za njegov naslov, da mi blagovolj naznaniti, ali pa, če sam bere, naj se ogasi. — Ivankota Kotnik, 1800 Menard Street, Saint Louis, Mo. (7-10-9)

NAZNANILO.
 Rojakom v državi Wis. naznanjamo, da jih bo obiskal naš zastopnik

Mr. OTTO PEZDIR, ki je pooblaščen pobirati naročnino za "Glas Naroda" in izdajati pravovelnjavna potrdila. Rojakom ga toplo priporočamo.